216
APR 12 1941

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LV. METAI 15 N. PENKTADIENIS, 1941 M. BALANDŽIO (APRIL) 11 D., BROOKLYN, NEW YORK. KAINA 5 CENTAI

Vienybės leidėjai, redakcija, administracija ir spaustuvė sveikina visus laikraščio skaitytojus, benradarbius, draugus ir rėmėjus. Visiems saulėtų ir linksmų Velykų švenčių!

DABAR

Banditų laikais
Velykos Lietuvoje
Vienybės bazaras
Ponui inžinieriui

JUOZAS TYSLIAVA

Prancūzų poetas Arthur Rimbaud kartą yra pasakęs, kad "mes gyvename banditų laikais..."

Pernai metais Hitlério mechanizuoti barbarai užplūdo Daniją ir Norvegiją. Šiais metais — Jugoslaviją ir Graikiją...

Ką pikto buvo padariusios tos dvi Skandinavų tautos? Ką pikto yra padariusios šiodvi Balkanų tautos, jeigu griaunami jų miestai, žūdomi žmonės?

Toks jau, matyt, vokiečių tautos likimas. Šios pačios veislės barbarai kadaise yra sugriovę Romą. Šios pačios veislės barbarai, pasipuošę kryžiaus ženklais, kadaise degino Lietuvos sodybas...

Vokiečių tauta peri genijus, tik gaila, kad kai kada išsirita bestija...

* * *

Ar jūs atsimenate anas saulėtas pavasario dienas? Lapugais ir snaudalėmis pražydusias pievas? Pempės ir vieverselio sutartinę padangėje?

Tai Velykos Lietuvoje... Tai jūsų aukso dienos, laimės metai...

Deja, tas kraštas, kuriame jums buvo lemta gimti ir vėliau džiaugtis žaliuojančiomis, žydinčiomis pievomis, šiandien aimanuoja po sunkia bolševizmo letena.

Neilgai mūsų tėvų šalis džiaugėsi laisvės Velykomis. Tie 22 metai prabėgo, kaip gražus vaizdas pakelėj...

O vis dėlto mes tikime, kad Lietuvai grįž laisvės Velykos. Mes tikime, kad mūsų tėvai, mūsų broliai ir seserys netrukus vėl užtrauks laisvės Aleliują.

* * *

Balandžio 19 dieną prasideda Vienybės bazaras.

Aš būčiau blogas šeimininkas, jeigu šio laikraščio skaitytojų, bent didžiajame New Yorke ir apylinkėse gyvenančiu nepakviesčiau atsilankyti į šią devynių dienų pramogą.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, Vienybės bazaras bus Susivienijimo name, antrame aukšte, viršuj Vienybės įstaigos.

Šių metų bazare bus įdomi programa. Be kita ko, bus brangių dovanų. Pavyzdžiui, jūs, ištraukęs laimėjimo bilietą, galėsite gauti nemokamas vienos savaitės atostogas.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, Vienybės bazare šeimininkaus specialiai išrinkta Moterų Vienybės komisija.

Taigi, prašau nepamiršti. Vienybės bazaras jau čia pat.

* * *

Yra žmonių, kurie labai mėgsta kištis į ne savo reikalus.

Vienas iš tokių žmonių, mėgstančių kišti savo nosį į kitų reikalus, yra inžinierius Simokaitis. Jis, pavyzdžiui, Amerikos Lietuvyje sako, kad Vienybė per mažai rašanti apie SLA reikalus.

Bet argi tai pono inžinieriaus reikalas? Vienybė, rodos, dar nėra Simokaičio "mašinšapė", kurioje jis gali šeimininkauti. O kai dėl tų "brizgilų", kuriuos Simokaičio tvirtinimu, Vienybei yra uždėję "marksistai", tai...

Kaip atrodytų, jeigu mes imtume ir pasakytume, kad, pavyzdžiui, pačiam inžinieriui yra reikalingi brizgilai?...

Ne, Vienybė nepriima įsakymų nei iš marksistų, nei iš buvusių marksistų, kaip, pavyzdžiui, Simokaitis.

VOKIEČIAI PAĖMĖ SALONIKA UOSTĄ; ATKIRTO 300,000 GRAIKŲ

Jugoslavija perskelta pusiau; nacių daliniai jau pasiekė Albanijos Jugoslavijos pasienį

BERNE, Šveicarija. — Balandžio 9 d., tik dvi dienas po karo operacijų prasidėjimo Graikijos - Jugoslavijos - Bulgarijos pasieniuose, Vokietijos mechanizuota kariuomenė, po trumpų, bet smarkių mušių su graikais ir jugoslavais, prasiveržė Struma slėnio bare ir žaibo greitumu pasiekė Salonika miestą, Agejos jūrų uostą. Šiuo staigiu manevru vokiečiai atkirto rytų Graikiją nuo vakarų ir kartu izoliavo apie 300,000 graikų kariuomenės. Tačiau nežiūrint tos padėties, atkirstieji graikai vis dar atkakliai kariauja su vokiečiais.

Žiniomis iš Atenų, Graikijos sostinės, Struma slėnyje vokiečiai mušiuose neteko daugybės savo kareivių ir medžiagos. Sakoma, kad prie graikų tvirtovių ir apkasų guli didžiausios krūvos užmuštų vokiečių. Vienoje tarpukalnėje Struma slėnio bare graikai apsupo vieną didelį vokiečių mechanizuotą dalinį, kurį visiškai sunaikino.

Kita vokiečių kolona taip pat žaibo greitumu puolė pietinę Jugoslaviją, antrą dieną paėmė Skoplje miestą ir nukirto geležkelių mazgą. Tuo pačiu metu vokiečiai maršuoja per pietų Jugoslaviją į vakarus Albanijos linkui ir kai kur jau pasiekė Albaniją ir susijungė su savo sajungininkais italais, kuriuos graikų kariuomenė smarkiai spaudžia ir arti pusę Albanijos jau užėmusi.

Anglų šaltiniai pranašauja, kad anglai ir graikai ginsis nuo vokiečių ir italų vadinamoj Olympo linijoj, kurią sudaro Graikijos Šiaurvakarių kryptim einąs kalnų ruožtas. Tačiau po šio pirmo vokiečių pasisekimo, anglų, graikų ir jugoslavų padėtis žymiai pablogėjo. Graikija ir Jugoslavija perkirstos, vokiečiai visiškai suparaližiavo Jugoslavijos geležkelių judėjimą.

Atėnai skelbia, kad Trakijoj atkirstoji kariuomenė dar kovoja. Tačiau jų likimas yra kritiškas, jie atkirsti nuo bazių ir apsupti pirešų.

Trečia vokiečiu kolona žygiuoja Jugoslavijos viduriu matomai su tikslu ją perkirsti į tris dalis. Tai jau kelintu sykiu praktikuota vokiečių militarė taktika: suskaldyti ir sunaikinti priešą.

RUSAI IEŠKO VERTĖJŲ

KAUNAS. — Okupuotosios Lietuvos žemės ūkio komisariatas skelbia, kad jam reikalingi vertėjai, galį versti iš lietuviu į maskolių kalbą ir atvirkščiai.

Kaip žinoma, visose "laisvosios" Lietuvos įstaigose sėdi tiek daug maskolių, kad jiems reikalingi specialūs vertėjai, kad jie galėtų susivokti, kas Lietuvoje darosi.

NEPAGAVO VAGIŲ, KALTI SAVININKAI

VAIGUVA. — Suimti Vaiguvos miestelio gyventojai broliai Niselovičiai. Jie pranešė milicijai, kad nakties metu buvo išplėšta jų krautuvė ir pagrobtas didelis kiekis medžiagų. Tačiau milicija išaiškino, kad ši istorija yra išgalvota. Niselovičiai paslėpę įvairių prekių už 25,000 rublių, o paskui inscenizavo apiplėšimą. Jie suimti, o už prekių slėpimą spekuliacijos tikslais jiems iškelta byla.

SUSOVIETINTOS LIETUVOS 'LITERATŪRA'

KAUNAS. — Susovietintos Lietuvos valstybinė knygų leidykla, kuri vienintelė teturi teisės leisti knygas, skelbia skaičius, kiek ji esanti pasidarbavusi. Iš šių davinių matyti, kaip Lietuvos gyventojai užpilami maskolių bolševikų šlamštu — Stalino, Molotovo, Kalinino ir kitų stabų brošiūromis. Jų esą išleista net 42 su 1.053.000 tiražo. Visos jos yra išverstos iš maskolių kalbos, nes ligšiol neatsirado nei vieno lietuvio, kuris pajėgtų nukonkuruoti maskolių šlamšto gamintojus.

AR NE DANTŲ UŽŽADĖJIMAS?

KAUNAS. — Lietuvos komisariukai paleido į darbą visą savo iš bolševikų paskolintą frazeologiją ir demogogiją, kad kaip nors apraminus piestu atsistojusius Lietuvos gyventojus. Į komisarų tarybos pirmininkus išsitarnavęs "draugas" M. Gedvila viename mitinge išdrožė kalbą, kurioje turėjo įžulumą tvirtinti, kad "darbininkų uždarbiai padidinti du su puse kartų, o pragyvenimas tik du kartus pabrango", tad darbininkų padėtis "pagerėjusi" 50 nuošimčių.

Kad pragyvenimas pabrango ne du, o tris-keturis ir dar daugiau kartų, tą žino iš savo kasdieninio patyrimo kiekvienas Lietuvos gyventojas, bet kad uždarbiai "pakelti" du su puse karto, tą gyventojai pirmą kartą išgirdo.

MAŽIAU RŪŠIŲ GREITESNIS PASIRINKIMAS

KAUNAS. — Laikraštis Tarybų Lietuva praneša, kad tekstilės fabrikams įsakyta gaminti tiktai tarp 6 ir 7 rūšių medžiagas. Tas pats laikraštis praneša, kad anksčiau Lietuvoje buvę gaminama iki 70 rūšių įvairių medžiagų ir audinių.

Dabar bus galima greičiau išsirinkti medžiagą drabužiams, jei dar kas galės bet kaip apsirėdyti.

KAUNAS. — Sovietų Lietuvos valstybinė knygų leidykla netrukus išleisianti Lenino brošiūrą "Žingsnis pirmyn, du žingsniai atgal". Reikia manyti, kad šis veikalas okupuotoje Lietuvoje turės milžinišką pasisekimą, nes Lietuvos žmonėms vis dar nesiseka prisitaikinti prie stachanoviško tempo, kada visi darbai eitų vienas žingsnis pirmyn ir du atgal!

MIRĖ MARTYNAS YČAS

RIO DE JANEIRO, Brazilija. — New York Times praneša, kad Rio de Janeiro, balanddžio 5 d., staiga mirė Martynas Yčas, buvęs Lietuvos finansų ministras

Praėjusių metų birželio mėnesyje Martynas Yčas, kartu su šeima apleido Lietuvą, rusams ją okupavus. Jis atvyko į Braziliją, pakeliui į Jungtines Valstybes, kur jis tikėjosi su šeima apsigyventi.

Martynas Yčas gimęs 1884 metais Lietuvoje. Jis mirė, sulaukęs 57 metų amžiaus. Praeito karo metu jis buvo Liet. Pabėgėlių Komisijos narys. 1918 metais įsikūrus Lietuvos nepriklausomybei, Yčas buvo vienas iš pirmųjų Lietuvos valdininkų. Prezidentas Antanas Smetona jį paskyrė Finansų Ministru.

Martynas Yčas paliko žmoną, Hypatia Šliūpaitę, kurią jis vedė 1916 metais Scrantone, lankydamasis Amerikoje; sūnų Martyną ir tris dukteris, Hypatią, Evelyną ir Violetą.

JAU IR MEŠKERĖS SUVALSTYBINTOS

KAUNAS. — Maisto pramonės komisaras išleido įsakymą, pagal kurį turi būti registruoti visi žvejų tinklai ir kitoki žuvies gaudymo įrankiai. Be komisaro žinios draudžiama tinklus pardavinėti ar perleidinėti. Šis įsakymas, už kurio nevykdymą grasinama bausmėmis, dar kartą įrodo, kokia prekių "gausybė" viešpatauja subolševikintoje Lietuvoje. Netrukus Lietuvoje gal teks spragilais žuvis meškerioti!

ATVYKSTA PULKININKAS GRINIUS

Balandžio 4 d. iš Lisabonos, Portugalijos, į Jungtines Valstybes išvyks pulkininkas Grinius, buvusio Lietuvos prezidento, dr. Kazio Griniaus, sūnus. Pulk. Grinius apsigyvens pas savo dėdę, Joną Grinių, Philadelphijoje.

AMERIKA DUODA ANGLIJAI 10 LAIVŲ

WASHINGTON. — Žiniomis iš oficialių sluoksnių, Jungtinės Amerikos Valstybės duoda Anglijai dešimts mažų karo laivų, kuterių, kurie buvo skiriami pakraščių sargybai. Tie kuteriai reikalingi anglams saugoti per vandenyną plaukiančius prekybinius laivus.

Visko gamina, bet nieko nėra

KAUNAS. — Sovietų Maskolijai okupavus Lietuvą, vis labiau jaučiamas įvairių pramonės dirbinių trūkumas. Oficialiai skelbiama, kad konservams jau nebebūsiančios vartojamos skardinės, o tik fanierinės dėžutės. Mat, faniera galima pagaminti "buržūjų [illegible] Lietuvoje, o "ga[illegible]" Maskolija nepajėgia [illegible]dos pagaminti. Taip pa[illegible]stas būsiąs grūdamas į [illegible]liją jau nebe statinės, [illegible]nieros dėžutėse.

[illegible]au pranešime sakoma, [illegible]makaronų gamyba esanti [illegible] išplėsta, bet "pareikalavimo vis dėlto negalima dar patenkinti", nes raudonarmiečių įgulų nepajėgiama pasotinti, o čia dar reikia makaronus vežti sovietų Rusijon.

ANGLAI VĖL SMARKIAI BOMBARDAVO BERLYNO UNTER DEN LINDEN

Bombardavime pirmą kartą dalyvavo didieji Amerikoje statyti bombonešiai

BERLIN. — INS žiniomis, Anglijos bombonešiai, pirmą kartą dalyvaujant naujiems Amerikoje statytiems dideliems bombonešiams, balandžio 10 d. smarkiai bombardavo Berlyną. Dauguma bombų krito pačiame Berlyno centre. Vokiečių žiniomis, bombardavimo metu sugriauta ir sunaikinta Berlyno valstybinės operos rūmai, Prusijos valstybinė biblioteka, taip pat sugriauti Vokietijos imperatoriaus Viliaus I rūmai ir daugelis kitų didelių ir gražių pastatų, kurių dauguma buvo Unter der Linden, gražiausioje Berlyno gatvėje.

Šis anglų puolimas, patys vokiečiai sako, buvo didžiausias šiame kare. Bombardavimo metu nušauta keletas anglų bombonešių.

Beveik tuo pačiu laiku kai anglai bombardavo Berlyną, vokiečių bombonešiai bombardavo Londoną ir kitus Anglijos miestus. Anglų žiniomis, tą dieną visoje Anglijoje nušauta ir sunaikinta dešimts vokiečių lėktuvų.

NĖRA KUR BĖGTI, NĖRA KUR DINGTI

VILNIUS. — Bolševikų partijos organe Tiesa naujasis žemės ūkio komisaras, pasivadinęs slapyvarde Leonas, pradėjo kampaniją prieš tuos lietuvius, kurie pabėgo nuo bolševikų, kai jie užėmė 1939 m. Vilniaus kraštą. Kaip žinoma, daugelis lietuvių iš Švenčionių ir kitų vietų, kurios pasiliko bolševikų valdžioje, kai Vilnius grįžo prie tuo metu dar nepriklausomos Lietuvos, pabėgo nuo maskolių okupacijos ir rado prieglaudą laisvojoje Lietuvoje. Dabar šie vargšai antrą kartą pateko bolševikų okupacijon. 'Draugas" Leonas nūn ima grąsinti tiems, kurie "pabėgo nuo raudonosios armijos."

VAIKAI MOKOMI ŠNIPŲ PROFESIJOS

KAUNAS. — Lietuvoje GPU savo provokacijoms naudoja net vaikus, versdama juos šnipinėti. Rabar oficiozas Tarybų Lietuva praneša, kad Jokubave, Kretingos apskrityje, 12 metų vaikas Aleksandras Kundrota pasienyje seka nuo bolševikų teroro bėgančius žmones ir pranešinėja raudonajai armijai, kuri sieną saugoja. Už tokį darbą vaikas buvęs apdovanotas, o jo žygis pavadintas herojišku.

— Šiaulių miesto ligoninė paskelbė, kad jai reikalingi gydytojai. Atlyginimo siūloma 300 rublių per mėnesį. Batų pora dabar Lietuvoje kainuoja iki 400 rublių.

PADĖTIS BALKANUOSE VERČIA SSSR KEISTI SAVO UŽSIENIO POLITIKĄ

Vokiečiai koncentruoja daugiau kariuomenės Rusijos Vokietijos pasienyje

LONDON. — Žiniomis iš Maskvos, Sovietų radiofonas balandžio 10 d. pirmą kartą transliavo žinias apie karą pirma iš jugoslavų šaltinių, o tik paskui iš vokiečių šaltinių. Iki šiol visos vokiečių žinios buvo transliuojamos pirma, negu bet kurių kitų. Tuo pačiu metu Sovietų "Raudonoji Žvaigždė" paskelbė vedamajame, kad Rusijos Jugoslavijos sutartis pagrįsta draugingumo pagrindu ir reikalauja, kad jeigu viena kuri tų valstybių (Rusija ar Jugoslavija) bus kitos užpulta, kita turi ją užtarti.

Karas Balkanuose, kaip sako žinovai, verčia Rusiją keisti savo užsienių politiką ir, galimas daiktas, ji bus priversta vienu ar kitu būdu įsikišti į karą Balkanuose.

Tarp kitko vėliausiu laiku daug kalbama ir rašoma apie vokiečių užsimojimus pulti Ukrainą.

Vokiečiai numatydami naują pavojų iš Rusijos pusės pradėjo koncentruoti daugiau kariuomenės Rusijos pasienyje.

NAUJA BAUDŽIAVOS RŪŠIS

KAUNAS. — Bolševikinės Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas K. Didžiulis įvedė naują baudžiavos rūšį Lietuvos ūkininkams. Būtent, visiems vyrams nuo 18 iki 45 metų amžiaus ir moterims nuo 18 iki 40 metų amžiaus įsakyta šešias dienas per metus taisyti kelius. Ukininkai gali būti priversti taisyti kelius iki 15 kilometrų atstumo nuo jų sodybų, jų arkliai panaudojami iki 30 kilometrų atstumo ir auto sunkvežimiai — iki 60 klm. atstumo. Už kelių taisymą jokio atlyginimo nemokama. Jeigu kuris ūkininkas negerai atliks savo lažą, turės mokėti piniginę pabaudą dvigubo jo neatlikto darbo vertės dydžio.

Oficiozas "Tarybų Lietuva", komentuodamas šią naują baudžiavą, pabrėžia, kad "kelių gerumas didelę rolę vaidina ir krašto apsigynime". Tenka pastebėti, kad raudonoji armija suspėjo Lietuvos kelius taip sugadinti, jog dabar prireikė įvesti tikrą kelių taisymo baudžiavą. O keliai, kaip matyti iš oficiozo komentarų, tarnaus Maskolijos kariniams tikslams.

ŽEMĖS ŪKIO SPECIALISTAI

KAUNAS. — Okupuotoje Lietuvoj atsirado du žemės ūkio "specialistai": tai "draugai" Micelmacheris ir Icikas Meskup. Pirmasis kaipo darbo komisaro pavaduotojas išleido taisykles, kaip už 1940 metus turi būti atlyginti žemės ūkio darbininkai. Jis primena, kad nuo pereitų metų rugpiūčio 1 d. žemės ūkio darbininkų atlyginimas turįs būti pakeltas 30%. Be to, Micelmacheris daro apskaičiavimus, kiek turi darbininkai gauti atlyginimo natūra.

"Draugas" Icikas Meskup išleido privalomą bolševikų partijos nutarimą apie tai, kiek šiais metais turi būti pasėta ir pasodinta svarbiausių kultūrų: grūdų, linų, cukrinių runkelių, bulvių daržovių ir t.t. Laukų sėja turinti būti įvykdyta "bolševikiškai." Tačiau čia pat primenama, kad kooperatyvai turį parūpinti ūkininkams vinių, virvių, pavalkų ir kitų reikmenių. O šioje srityje bolševikiška "tvarka" jau spėjo pasireikšti: tų reikmenų negalima gauti. Icikas Meskup sugalvojo dar vieną priemonę laukams apsėti, būtent, išleisti brošiūrų ir plakatų. Matyt, brošiūromis ir plakatais laukai ir bus sėjami.

TUŠTĖJA LIETUVOS KRAUTUVIŲ LENTYNOS

BERNAS. — Susovietintos Lietuvos spauda dar neseniai mėgdavo skelbti žinias apie neva gaunamą "didžiulę paramą iš brolškųjų respublikų". Buvo suminima, kad iš Maskolijos gaunama geležies, anglies, žibalo, net grūdų. Iš tų siuntinių buvo stengiamasi padaryti didelę propagandą: štai kokia turtinga bolševikija!

Tačiau bolševikai savo propaganda yra pasiekę visai priešingų pasėkų. Mat, Lietuvos gyventojai savo akimis mato, kad juo gausesnė "parama" ateina iš "brolškųjų respublikų", tuo labiau tuštėja Lietuvos krautuvių lentynos. Bolševikai garsiai šaukia, kai iš Maskolijos ateina koks vagonas prekių, tuo tarpu lūpos laikomos užčiauptos, kai dieną dienon (ir net naktimis) iš Lietuvos išvežami ištisi traukiniai čia pagamintų gerybių ir iš "buržuazinių" laikų likusių atsargų. Jokia statistika nei pusės skaičiaus niekada nėra paminėjusi, kiek įvairių prekių iš Lietuvos Maskolijon yra išvežta, bet Lietuvos gyventojai puikiai žino, kad viskas, kas tiktai okupantams papuola po ranka, išgrūdama į "broliškasias respublikas"...

Tačiau paskutiniuoju laiku vis rečiau galima net bolševikų spaudoje užtikti žinių apie "paramą" iš Maskolijos. Matomai, bolševikai nebedrįsta galutinai apsijuokinti prieš Lietuvos gyventojus.

APTEMĘS ŠVIETIMAS

PANEVĖŽYS. — Tiesa praneša, kad Panevėžio prof. sąjungos kelių skyrių laikoma skaitykla "neatitinka higieniškoms sąlygoms." Skaitykloje taip prirūkoma, kad atrodai patekęs į III rūšies restoraną. Ventilatorius neveikia.

Korespondencija baigiama šiais žodžiais: "Skaityklos vadovybei reiktų atkreipti dėmesio, kad skaitytojai jaustų, esą švietimo įstaigoje." O juk tiek prideklamuojama apie nepaprastą "bibliotekų ir skaityklų tinklo išsiplėtimą!"

— Panevėžio miesto vykdomasis komitetas (buvusioji savivaldybė) paskelbė privalomą įsakymą, kiek galima imti už avalynės pataisymą. Už vyriškus puspadžius nustatyta 15 rublių, už moteriškus —10, 50 rublių, už vaikų — iki 11 rublių. Už šių taisyklių nesilaikymą grasinama priverčiamais darbais iki 30 dienų. Nutarimą pasirašė Panevėžio miesto vykd. komiteto sekretorius "tovarišč" Davidov.

VIENYBĖ

Jau plaukia dovanos Vienybės bazarui

Jau pradėjo plaukti dovanos Vienybės bazarui, kuris bus nuo balandžio 19 iki balandžio 27 d. Jau galime paskelbti ir kai kurių pirmųjų aukotojų pavardes, tai nuolatinis Vienybės rėmėjas ir jos buvęs prezidentas Ksaveras Strumskis aukoja gardaus vyno ir kitų gėrimų iš savo likėrių parduotuvės, 415 Keap St., Brooklyn, N. Y. Lietuvių sportininkų tėvas Antanas Kundrotas bazarui paaukojo įvairių gėrimų. Ypatingai reikia pažymėti, kad Moterų Vienybės narės savo paskutiniame susirinkime ne tik visos pasižadėjo atsiųsti bazarui po gražią dovaną, bet pažadėjo ir kitus raginti tam kilniam lietuviškos spaudos rėmimo darbui. Be to, Moterų Vienybė, kaip kas metai sutarė įrengti savo pavilioną ir paskyrė $15.00 iš savo iždo dovanoms nupirkti.

Seniausio lietuviško laikraščio draugai prašomi, kaip ir anksčiau, paskirti bazarui savo dovanas. Dovanų aukotojai ir aukotojos bus skelbiami jau kitame Vienybės numeryje.

Dideli laimėjimai Vienybės bazare

Vienybės bazare bus traukiami dideli laimėjimai, tarpe jų savaitinės nemokamos atostogos šiuose gražiuose rezortuose — 1) Juozas Bachunas, Tabor Farm, Sodus Michigan; 2) J. Traigis, Bay View Hotel, Jamesport, L. I.; 3) A. Lapė, Babylon Hotel, Babylon, L. I.; 4) G. Shliakis, Lake Rankonkoma, L. I.

Tai gražiausi laimėjimai, kokius tik kada bazarai yra išleidę.

Kas nors kartą lankėsi Juozo Bachuno Tabor Farmoje, tas vis svajoja dar kartą joje apsilankyti. Tai tikras žemiško rojaus kampelis. Ir tokiame rezorte mėgindami laimę Vienybės bazare, tik už laimę galėsi nemokamai ilsėtis visą savaitę.

Daugelis mūsų lankėsi puikioje J. Traigio vasarvietėje. Joje vasarą praleidęs bent vieną dieną, ilgai svajoji bent kada į tą Atlanto pakraštį vėl apsilankyti.

Babylon Hotel, ramiausia vieta Ilgojoje saloje. Jos savininkai Lapės laimėjusį mokės gražiai ir maloniai priimti ir vaišinti ir tai nemokamai visą savaitę.

Kas kartą maudėsi, plaukė ar žuvavo Lake Rankankoma, L. I., tas vis ir kas vasarą ten nuvažiuoja, o Vienybės bazaro lankytojas laimės į ten visai nemokamas savaitines atostogas.

Ar mes praleisime tokią gerą progą?

Lietuvių Radio Korp. Programai

SO. BOSTON, MASS.— Šeštadienio, April 5-to, radio programas per stotį WORL, 950 kil. 8:30 iki 9:00 val. ryte bus sekantis:

1. — Kalbės Dr. Jonas Repšys iš Cambridge.
2. — Muzika ir Dainos.
3. — Žinios.

Sekmadienio, April 6, to radio programas per stotį WORL, 950 kil. 9:30 iki 10:30 ryte:

1. — Longin Buinis, Jr. Cavaliers orkestra iš Cambridge.
2.— Dainininkė Milda Anestaitė iš Dorchester.
3. — Dainininkė Ona Kavaliauskaitė iš Dorchester.
4. —Dainininkas Jonas Kerdiejus iš So. Boston.
5. — Smuikininkė Albina Antanavičiutė iš Waltham.
6. — Pasikalbėjimas dainininkų, Emilijos Tataroniutės su Vincent Jenkins.

Steponas Minkus

MIRĖ

Sekmadienį, kovo 30 d. Kings County ligoninėj mirė William Andziulis, 63 metų amžiaus, gyvenęs 120-07 Sutter Ave., Ozone Park, L. I. Velionis pašarvotas graboriaus Juozo Garšvos laidotuvių koplyčioj. Laidojamas ketvirtadienį, balandžio 3 d. 10 val. ryto po pamaldų Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj į Šv. Trejybės kapines. Laidotuves aptarnauja Juozo Garšvos laidotuvių biūras.

Balandžio 1 d., antradienį savo namuose 107-48—116 St., Richmond Hill, N. Y. mirė 52 m. amžiaus sulaukusi Marijona Dolerienė, kurios vyras mirė lygiai prieš 4 mėnesius.

Velionė laidojama šeštadienį, balandžio 5 d. 2 val. p. p. Liuteronų kapinėse. Ji pašarvota namie. Laidotuves aptarnauja graboriaus Juozo Garšvos laidotuvių biuras.

Doleriai buvo žinoma lietuvių-prusų susiartinimo šeima. Jie buvo veiklūs Dr. Martyno Liuterio draugijoje.

Balandžio 1 d. mirė Pranas Čerkauskas, 53 m. amžiaus, gyvenęs 277 Lorimer St., Brooklyno. Velionis pašarvotas graboriaus Bieliausko koplyčioj. Laidojamas balandžio 4 d. 10 val. ryto po pamaldų Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj į Šv. Jono kapines. Velionies brolis Antanas kviečia visus paskutinį kartą atsisveikinti mirusį Praną Čerkauską. Laidotuves aptarnauja graborius Matthew P. Ballas-Bieliauskas.

Balandžio 2 d. mirė Juozas Janaitis, tik 33 m. amžiaus, gyvenęs 132—29 St., Brooklyne. Velionis paliko nuliūdusius nelaimingus: žmoną Nellie, du mažus vaikelius, patėvį Juozą Božį, motiną Saliomeją ir brolį Antaną. Laidoti velionis siunčiamas penktadienį, balandžio 4 d. 10 val. ryto iš Šv. Roko bažnyčios csančios 27-tojoj gatvėj, tarp 4-tojo ir 5-tojo Avenue, Brooklyne į Amsterdam, N. Y. Amsterdame po pamaldų Lietuvių parapijos bažnyčioje šeštadienį bus palaidotas į Šv. Kazimiero kapines. Giminės ir pažįstamieji prašomi į šermenis. Laidotuves apatrnauja Shalins-Šalinsko laidotuvių biūras.

Morkūnai susilaukė dukrelės

Vienybiečiai Antanas ir Anelė Morkūnai, gyv. 314 So. 4 St., susilaukė gražios dukrelės. Pereitą sekmadienį jaunasis tėvas parsivežė iš ligoninės savo šeimos narius. Motina ir dukrelė jaučiasi gerai.

PARDUODAMAS SALIUNAS E. Rutherford, N. J. Saliūnas geroje vietoje ir biznis geras. Dėl informacijų kreipkitės pas J. G. Kalyta, 356 Paterson Ave. E. Rutherford, N. J.

Pranešimas

Savo draugams ir pažystamiems noriu praneti, kad aš, A. Yenčauskas, per daugelį metų dirbęs Prienų Sanitary Barber Shop, del sunkios ligos buvau priverstas uždaryti savo barbernę. Barbernė buvo uždaryta per vienuoliką savaičių.

Dabar esu pasveikęs ir Prienų Barbernę vėl atidariau. Mano draugai ir pažystami šiuo yra prašomi aplankyti Prienų Dzuką. Stengsiuos jums patarnauti, kaip ir pirmiau.

Prienų Sanitary Barber Shop atdara nuo ankstaus ryto iki vėlaus vakaro. Iki malonaus pasimatymo su jumis.

ANTANAS YENČAUSKAS
174 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
144 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 [illegible]
Tel. [illegible] 7-1433

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
*
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
*
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
*
Kasdien muzika ir šokiai.
*
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

DEGTINIŲ KAINOS DAR KOŽEMIAUSIOS
VELYKŲ ŠVENTĖMS DEGTINĘ IR VYNĄ PIRKITE
Manhattan Liquor Store
DIDŽIAUSIA, PATIKIMIAUSIA IR UŽ PIGIAUSIAS KAINAS
PARDUODANTI KRAUTUVĖ WILLIAMSBURGHE
Turime įvairiausių rūšių importuotų ir vietinių likerių
ŠTAI KELETAS ŽINOMŲJŲ RŪŠIŲ:

Wilson	Seagram 5 Crown
Three Feathers	Seagram 7 Crown
Schenley Red	Seagram V. O.
Schenley Black	Canadian Club
Calvert Special	Hunters
Calvert Reserved	Four Roses
Green River Blended	Golden Wedding
Green River Bounded	Old Schenley Bounded
Park and Tilford	Ancient Rye
Old Overholt	Mt. Vernon

LABAI ŽEMOMIS KAINOMIS PARDUODAME:
PIEDMONT CLUB Straight Bourbon Smooth Whisky
4 metų, 85 proof — $1.69 už kvortą
Valdžios kontroliuojamas HONEST BILL WHISKY; 80 proof
pilną kvortą parduodame už $1.39.
Pirkdami iš mūsų krautuvės gaunate pilną vertę savo pinigų.
MANHATTAN LIQUOR STORE
264 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
LICENSE L.886

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ
981 Broadway Brooklyn, N. Y.
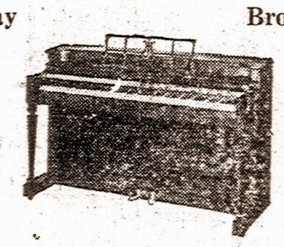
Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų.
Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarnavimą.
Tel.: JEfferson 3-6993

PARK FLORIST
GĖLININKAS
MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: VIrginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t.
Taip pat nuomojam palmes.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
PUSSVEIKIS . . . Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk Sveiku
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
SVEIKATA
LAIMĖ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night. HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs, vertė PIJUS BUKŠNAITIS

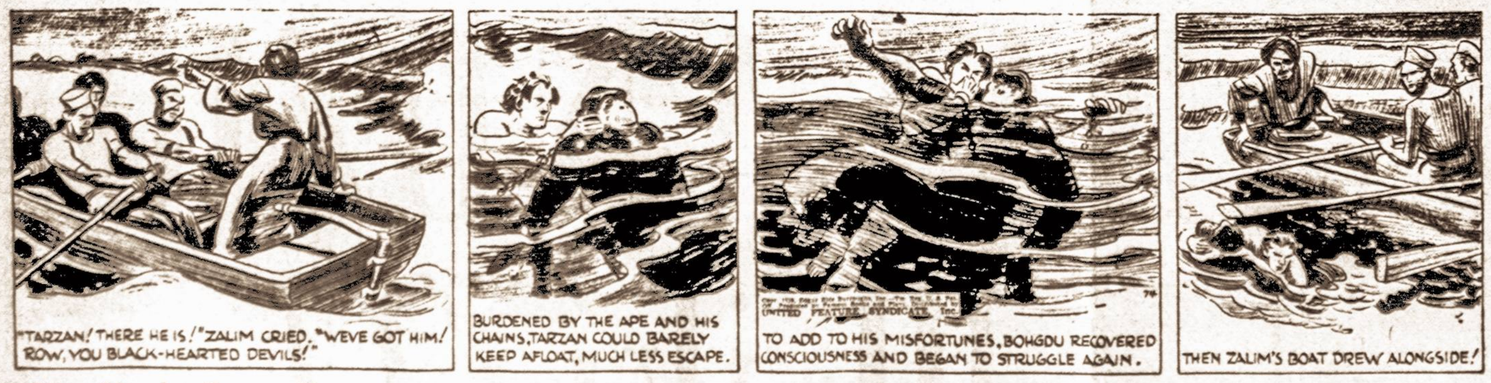

74. — "Ana kur Tarzanas!" sušuko Zalimas. "Mes turime jį sugauti! Irkitės prie jo, jūs nedorėliai, nes kitaip aš jus visus nusiųsiu į pragarą!" Taip skatino jis savo jūreivius pagauti Tarzaną.

Apsunkintas bezdžionės vilkimu ir besimaskatuojančiomis ant rankų ir kojų grandinėmis, Tarzanas vos tik galėjo išsilaikyti ant vandens, nekalbant jau apie pasprukimą nuo besiartinančios Zalimo valties.

Tarzano padėtį dar daugiau pasunkino atsipeikėjęs Bohgdu: jis vėl pradėjo kabintis ant Tarzano, jį smaugdamas ir tęsdamas į dugną. Besigrumdamas Tarzanas matė, kaip nedorėlis Zalimas artinasi.

Netrukus prie besigrumiančio su Bohgdu Tarzano priplaukė Zalim Khalis su savo jūreiviais. Jų valtyje buvo gana daug vietos dar keliems žmonėms. Bet Zalim Khalis norėjo pagauti tik Tarzaną.

Kas bus toliau— žiūrėkite kitame Vienybės numery

V16
APR 12 1941

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybės leidėjai, redakcija, administracija ir spaustuvė sveikina visus laikraščio skaitytojus, benradarbius, draugus ir rėmėjus. Visiems saulėtų ir linksmų Velykų švenčių!

LV. METAI 15 N. PENKTADIENIS, 1941 M. BALANDŽIO (APRIL) 11 D., BROOKLYN, NEW YORK. KAINA 5 CENTAI

DABAR

Banditų laikais
Velykos Lietuvoje
Vienybės bazaras
Ponui inžinieriui

JUOZAS TYSLIAVA

Prancūzų poetas Arthur Rimbaud kartą yra pasakęs, kad "mes gyvename banditų laikais..."

Pernai metais Hitlério mechanizuoti barbarai užplūdo Daniją ir Norvegiją. Šiais metais — Jugoslaviją ir Graikiją...

Ką pikto buvo padariusios tos dvi Skandinavų tautos? Ką pikto yra padariusios šiodvi Balkanų tautos, jeigu griaunami jų miestai, žūdomi žmonės?

Toks jau, matyt, vokiečių tautos likimas. Šios pačios veislės barbarai kadaise yra sugriovę Romą. Šios pačios veislės barbarai, pasipuošę kryžiaus ženklais, kadaise degino Lietuvos sodybas...

Vokiečių tauta peri genijus, tik gaila, kad kai kada išsirita bestija...

* * *

Ar jūs atsimenate anas saulėtas pavasario dienas? Lapugais ir snaudalėmis pražydusias pievas? Pempės ir vieverselio sutartinę padangėje?

Tai Velykos Lietuvoje... Tai jūsų aukso dienos, laimės metai...

Deja, tas kraštas, kuriame jums buvo lemta gimti ir vėliau džiaugtis žaliuojančiomis, žydinčiomis pievomis, šiandien aimanuoja po sunkia bolševizmo letena.

Neilgai mūsų tėvų šalis džiaugėsi laisvės Velykomis. Tie 22 metai prabėgo, kaip gražus vaizdas pakelėj...

O vis dėlto mes tikime, kad Lietuvai grįž laisvės Velykos. Mes tikime, kad mūsų tėvai, mūsų broliai ir seserys netrukus vėl užtrauks laisvės Aleliują.

* * *

Balandžio 19 dieną prasideda Vienybės bazaras.

Aš būčiau blogas šeimininkas, jeigu šio laikraščio skaitytojų, bent didžiajame New Yorke ir apylinkėse gyvenančiu nepakviesčiau atsilankyti į šią devynių dienų pramogą.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, Vienybės bazaras bus Susivienijimo name, antrame aukšte, viršuj Vienybės įstaigos.

Šių metų bazare bus įdomi programa. Be kita ko, bus brangių dovanų. Pavyzdžiui, jūs, ištraukęs laimėjimo bilietą, galėsite gauti nemokamas vienos savaitės atostogas.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, Vienybės bazare šeimininkaus specialiai išrinkta Moterų Vienybės komisija.

Taigi, prašau nepamiršti. Vienybės bazaras jau čia pat.

* * *

Yra žmonių, kurie labai mėgsta kištis į ne savo reikalus.

Vienas iš tokių žmonių, mėgstančių kišti savo nosį į kitų reikalus, yra inžinierius Simokaitis. Jis, pavyzdžiui, Amerikos Lietuvyje sako, kad Vienybė per mažai rašanti apie SLA reikalus.

Bet argi tai pono inžinieriaus reikalas? Vienybė, rodos, dar nėra Simokaičio "mašinšapė", kurioje jis gali šeimininkauti. O kai dėl tų "brizgilų", kuriuos Simokaičio tvirtinimu, Vienybei yra uždėję "marksistai", tai...

Kaip atrodytų, jeigu mes imtume ir pasakytume, kad, pavyzdžiui, pačiam inžinieriui yra reikalingi brizgilai?...

Ne, Vienybė nepriima įsakymų nei iš marksistų, nei iš buvusių marksistų, kaip, pavyzdžiui, Simokaitis.

VOKIEČIAI PAĖMĖ SALONIKA UOSTĄ; ATKIRTO 300,000 GRAIKŲ

Jugoslavija perskelta pusiau; nacių daliniai jau pasiekė Albanijos Jugoslavijos pasienį

BERNE, Šveicarija. — Balandžio 9 d., tik dvi dienas po karo operacijų prasidėjimo Graikijos - Jugoslavijos - Bulgarijos pasieniuose, Vokietijos mechanizuota kariuomenė, po trumpų, bet smarkių mušių su graikais ir jugoslavais, prasiveržė Struma slėnio bare ir žaibo greitumu pasiekė Salonika miestą, Agejos jūrų uostą. Šiuo staigiu manevru vokiečiai atkirto rytų Graikiją nuo vakarų ir kartu izoliavo apie 300,000 graikų kariuomenės. Tačiau nežiūrint tos padėties, atkirstieji graikai vis dar atkakliai kariauja su vokiečiais.

Žiniomis iš Atenų, Graikijos sostinės, Struma slėnyje vokiečiai mušiuose neteko daugybės savo kareivių ir medžiagos. Sakoma, kad prie graikų tvirtovių ir apkasų guli didžiausios krūvos užmuštų vokiečių. Vienoje tarpukalnėje Struma slėnio bare graikai apsupo vieną didelį vokiečių mechanizuota dalinį, kurį visiškai sunaikino.

Kita vokiečių kolona taip pat žaibo greitumu puolė pietinę Jugoslaviją, antrą dieną paėmė Skoplje miestą ir nukirto geležkelių mazgą. Tuo pačiu metu vokiečiai maršuoja per pietų Jugoslaviją į vakarus Albanijos linkui ir kai kur jau pasiekė Albaniją ir susijungė su savo sajungininkais italais, kuriuos graikų kariuomenė smarkiai spaudžia ir arti pusę Albanijos jau užėmusi.

Anglų šaltiniai pranašauja, kad anglai ir graikai ginsis nuo vokiečių ir italų vadinamoj Olympo linijoj, kurią sudaro Graikijos šiaurvakarių kryptim einąs kalnų ruožtas. Tačiau po šio pirmo vokiečių pasisekimo, anglų, graikų ir jugoslavų padėtis žymiai pablogėjo. Graikija ir Jugoslavija perkirstos, vokiečiai visiškai suparaližiavo Jugoslavijos geležkelių judėjimą.

Atėnai skelbia, kad Trakijoj atkirstoji kariuomenė dar kovoja. Tačiau jų likimas yra kritiškas, jie atkirsti nuo bazių ir apsupti pirešų.

Trečia vokiečiu kolona žygiuoja Jugoslavijos viduriu matomai su tikslu ją perkirsti į tris dalis. Tai jau kelintu sykiu praktikuota vokiečių militarė taktika: suskaldyti ir sunaikinti priešą.

RUSAI IEŠKO VERTĖJŲ

KAUNAS. — Okupuotosios Lietuvos žemės ūkio komisariatas skelbia, kad jam reikalingi vertėjai, galį versti iš lietuviu į maskolių kalbą ir atvirkščiai.

Kaip žinoma, visose "laisvosios" Lietuvos įstaigose sėdi tiek daug maskolių, kad jiems reikalingi specialūs vertėjai, kad jie galėtų susivokti, kas Lietuvoje darosi.

NEPAGAVO VAGIŲ, KALTI SAVININKAI

VAIGUVA. — Suimti Vaiguvos miestelio gyventojai broliai Niselovičiai. Jie pranešė milicijai, kad nakties metu buvo išplėšta jų krautuvė ir pagrobtas didelis kiekis medžiagų. Tačiau milicija išaiškino, kad ši istorija yra išgalvota. Niselovičiai paslėpę įvairių prekių už 25,000 rublių, o paskui inscenizavo apiplėšimą. Jie suimti, o už prekių slėpimą spekuliacijos tikslais jiems iškelta byla.

SUSOVIETINTOS LIETUVOS 'LITERATŪRA'

KAUNAS. — Susovietintos Lietuvos valstybinė knygų leidykla, kuri vienintelė teturi teisės leisti knygas, skelbia skaičius, kiek ji esanti pasidarbavusi. Iš šių davinių matyti, kaip Lietuvos gyventojai užpilami maskolių bolševikų šlamštu — Stalino, Molotovo, Kalinino ir kitų stabų brošiūromis. Jų esą išleista net 42 su 1.053.000 tiražo. Visos jos yra išverstos iš maskolių kalbos, nes ligšiol neatsirado nei vieno lietuvio, kuris pajėgtų nukonkuruoti maskolių šlamšto gamintojus.

AR NE DANTŲ UŽŽADĖJIMAS?

KAUNAS. — Lietuvos komisariukai paleido į darbą visą savo iš bolševikų paskolintą frazeologiją ir demogogiją, kad kaip nors apraminus piestu atsistojusius Lietuvos gyventojus. Į komisarų tarybos pirmininkus išsitarnavęs "draugas" M. Gedvila viename mitinge išdrožė kalbą, kurioje turėjo įžulumą tvirtinti, kad "darbininkų uždarbiai padidinti du su puse kartų, o pragyvenimas tik du kartus pabrango", tad darbininkų padėtis "pagerėjusi" 50 nuošimčių.

Kad pragyvenimas pabrango ne du, o tris-keturis ir dar daugiau kartų, tą žino iš savo kasdieninio patyrimo kiekvienas Lietuvos gyventojas, bet kad uždarbiai "pakelti" du su puse karto, tą gyventojai pirmą kartą išgirdo.

MAŽIAU RŪŠIŲ GREITESNIS PASIRINKIMAS

KAUNAS. — Laikraštis Tarybų Lietuva praneša, kad tekstilės fabrikams įsakyta gaminti tiktai tarp 6 ir 7 rūšių medžiagas. Tas pats laikraštis praneša, kad anksčiau Lietuvoje buvę gaminama iki 70 rūšių įvairių medžiagų ir audinių.

Dabar bus galima greičiau išsirinkti medžiagą drabužiams, jei dar kas galės bet kaip apsirėdyti.

KAUNAS. — Sovietų Lietuvos valstybinė knygų leidykla netrukus išleisianti Lenino brošiūrą "Žingsnis pirmyn, du žingsniai atgal". Reikia manyti, kad šis veikalas okupuotoje Lietuvoje turės milžinišką pasisekimą, nes Lietuvos žmonėms vis dar nesiseka prisitaikinti prie stachanoviško tempo, kada visi darbai eitų vienas žingsnis pirmyn ir du atgal!

MIRĖ MARTYNAS YČAS

RIO DE JANEIRO, Brazilija. — New York Times praneša, kad Rio de Janeiro, balanddžio 5 d., staiga mirė Martynas Yčas, buvęs Lietuvos finansų ministras

Praėjusių metų birželio mėnesyje Martynas Yčas, kartu su šeima apleido Lietuvą, rusams ją okupavus. Jis atvyko į Braziliją, pakeliui į Jungtines Valstybes, kur jis tikėjosi su šeima apsigyventi.

Martynas Yčas gimęs 1884 metais Lietuvoje. Jis mirė, sulaukęs 57 metų amžiaus. Praeito karo metu jis buvo Liet. Pabėgėlių Komisijos narys. 1918 metais įsikūrus Lietuvos nepriklausomybei, Yčas buvo vienas iš pirmųjų Lietuvos valdininkų. Prezidentas Antanas Smetona jį paskyrė Finansų Ministru.

Martynas Yčas paliko žmoną, Hypatia Šliūpaitę, kurią jis vedė 1916 metais Scrantone, lankydamasis Amerikoje; sūnų Martyną ir tris dukteris, Hypatią, Evelyną ir Violetą.

JAU IR MEŠKERĖS SUVALSTYBINTOS

KAUNAS. — Maisto pramonės komisaras išleido įsakymą, pagal kurį turi būti registruoti visi žvejų tinklai ir kitoki žuvies gaudymo įrankiai. Be komisaro žinios draudžiama tinklus pardavinėti ar perleidinėti. Šis įsakymas, už kurio nevykdymą grasinama bausmėmis, dar kartą įrodo, kokia prekių "gausybė" viešpatauja subolševikintoje Lietuvoje. Netrukus Lietuvoje galteks spragilais žuvis meškerioti!

ATVYKSTA PULKININKAS GRINIUS

Balandžio 4 d. iš Lisabonos, Portugalijos, į Jungtines Valstybes išvyks pulkininkas Grinius, buvusio Lietuvos prezidento, dr. Kazio Griniaus, sūnus. Pulk. Grinius apsigyvens pas savo dėdę, Joną Grinių, Philadelphijoje.

AMERIKA DUODA ANGLIJAI 10 LAIVŲ

WASHINGTON. — Žiniomis iš oficialių sluoksnių, Jungtinės Amerikos Valstybės duoda Anglijai dešimts mažų karo laivų, kuterių, kurie buvo skiriami pakraščių sargybai. Tie kuteriai reikalingi anglams saugoti per vandenyną plaukiančius prekybinius laivus.

Visko gamina, bet nieko nėra

KAUNAS. — Sovietų Maskolijai okupavus Lietuvą, vis labiau jaučiamas įvairių pramonės dirbinių trūkumas. Oficialiai skelbiama, kad konservams jau nebebūsiančios vartojamos skardinės, o tik fanierinės dėžutės. Mat, fanierą galima pagaminti "buržūjų" nualintoje Lietuvoje, o "galingoji" Maskolija nepajėgia skardos pagaminti. Taip pat sviestas būsiąs grūdamas į Maskoliją jau nebe statinėse, o fanieros dėžutėse.

Toliau pranešime sakoma, kad makaronų gamyba esanti labai išplėsta, bet "pareikalavimo vis dėlto negalima dar patenkinti", nes raudonarmiečių įgulų nepajėgiama pasotinti, o čia dar reikia makaronus vežti sovietų Rusijon.

ANGLAI VĖL SMARKIAI BOMBARDAVO BERLYNO UNTER DEN LINDEN

Bombardavime pirmą kartą dalyvavo didieji Amerikoje statyti bombonešiai

BERLIN. — INS žiniomis, Anglijos bombonešiai, pirmą kartą dalyvaujant naujiems Amerikoje statytiems dideliems bombonešiams, balandžio 10 d. smarkiai bombardavo Berlyną. Dauguma bombų krito pačiame Berlyno centre. Vokiečių žiniomis, bombardavimo metu sugriauta ir sunaikinta Berlyno valstybinės operos rūmai, Prusijos valstybinė biblioteka, taip pat sugriauti Vokietijos imperatoriaus Viliaus I rūmai ir daugelis kitų didelių ir gražių pastatų, kurių dauguma buvo Unter der Linden, gražiausioje Berlyno gatvėje.

Šis anglų puolimas, patys vokiečiai sako, buvo didžiausias šiame kare. Bombardavimo metu nušauta keletas anglų bombonešių.

Beveik tuo pačiu laiku kai anglai bombardavo Berlyną, vokiečių bombonešiai bombardavo Londoną ir kitus Anglijos miestus. Anglų žiniomis, tą dieną visoje Anglijoje nušauta ir sunaikinta dešimts vokiečių lėktuvų.

NĖRA KUR BĖGTI, NĖRA KUR DINGTI

VILNIUS. — Bolševikų partijos organe Tiesa naujasis žemės ūkio komisaras, pasivadinęs slapyvarde Leonas, pradėjo kampaniją prieš tuos lietuvius, kurie pabėgo nuo bolševikų, kai jie užėmė 1939 m. Vilniaus kraštą. Kaip žinoma, daugelis lietuvių iš Švenčionių ir kitų vietų, kurios pasiliko bolševikų valdžioje, kai Vilnius grįžo prie tuo metu dar nepriklausomos Lietuvos, pabėgo nuo maskolių okupacijos ir rado prieglaudą laisvojoje Lietuvoje. Dabar šie vargšai antrą kartą pateko bolševikų okupacijon. 'Draugas" Leonas nūn ima grąsinti tiems, kurie "pabėgo nuo raudonosios armijos."

VAIKAI MOKOMI ŠNIPŲ PROFESIJOS

KAUNAS. — Lietuvoje GPU savo provokacijoms naudoja net vaikus, versdama juos šnipinėti. Rabar oficiozas Tarybų Lietuva praneša, kad Jokubave, Kretingos apskrityje, 12 metų vaikas Aleksandras Kundrota pasienyje seka nuo bolševikų teroro bėgančius žmones ir pranešinėja raudonajai armijai, kuri sieną saugoja. Už tokį darbą vaikas buvęs apdovanotas, o jo žygis pavadintas herojišku.

— Šiaulių miesto ligoninė paskelbė, kad jai reikalingi gydytojai. Atlyginimo siūloma 300 rublių per mėnesį. Batų porą dabar Lietuvoje kainuoja iki 400 rublių.

PADĖTIS BALKANUOSE VERČIA SSSR KEISTI SAVO UŽSIENIO POLITIKĄ

Vokiečiai koncentruoja daugiau kariuomenės Rusijos Vokietijos pasienyje

LONDON. — Žiniomis iš Maskvos, Sovietų radiofonas balandžio 10 d. pirmą kartą transliavo žinias apie karą pirma iš jugoslavų šaltinių, o tik paskui iš vokiečių šaltinių. Iki šiol visos vokiečių žinios buvo transliuojamos pirma, negu bet kurių kitų. Tuo pačiu metu Sovietų "Raudonoji Žvaigždė" paskelbė vedamajame, kad Rusijos Jugoslavijos sutartis pagrista draugingumo pagrindu ir reikalauja, kad jeigu viena kuri tų valstybių (Rusija ar Jugoslavija) bus kitos užpulta, kita turi ją užtarti.

Karas Balkanuose, kaip sako žinovai, verčia Rusiją keisti savo užsienių politiką ir, galimas daiktas, ji bus priversta vienu ar kitu būdu įsikišti į karą Balkanuose.

Tarp kitko vėliausiu laiku daug kalbama ir rašoma apie vokiečių užsimojimus pulti Ukrainą.

Vokiečiai numatydami naują pavojų iš Rusijos pusės pradėjo koncentruoti daugiau kariuomenės Rusijos pasienyje.

NAUJA BAUDŽIAVOS RŪŠIS

KAUNAS. — Bolševikinės Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas K. Didžiulis įvedė naują baudžiavos rūšį Lietuvos ūkininkams. Būtent, visiems vyrams nuo 18 iki 45 metų amžiaus ir moterims nuo 18 iki 40 metų amžiaus įsakyta šešias dienas per metus taisyti kelius. Ukininkai gali būti priversti taisyti kelius iki 15 kilometrų atstumo nuo jų sodybų, jų arkliai panaudojami iki 30 kilometrų atstumo ir auto sunkvežimiai — iki 60 klm. atstumo. Už kelių taisymą jokio atlyginimo nemokama. Jeigu kuris ūkininkas negerai atliks savo lažą, turės mokėti piniginę pabaudą dvigubo jo neatlikto darbo vertės dydžio.

Oficiozas "Tarybų Lietuva", komentuodamas šią naują baudžiavą, pabrėžia, kad "kelių gerumas didelę rolę vaidina ir krašto apsigynime". Tenka pastebėti, kad raudonoji armija suspėjo Lietuvos kelius taip sugadinti, jog dabar prireikė įvesti tikrą kelių taisymo baudžiavą. O keliai, kaip matyti iš oficiozo komentarų, tarnaus Maskolijos kariniams tikslams.

ŽEMĖS ŪKIO SPECIALISTAI

KAUNAS. — Okupuotoje Lietuvoj atsirado du žemės ūkio "specialistai": tai "draugai" Micelmacheris ir Icikas Meskup. Pirmasis kaipo darbo komisaro pavaduotojas išleido taisykles, kaip už 1940 metus turi būti atlyginti žemės ūkio darbininkai. Jis primena, kad nuo pereitų metų rugpiūčio 1 d. žemės ūkio darbininkų atlyginimas turįs būti pakeltas 30%. Be to, Micelmacheris daro apskaičiavimus, kiek turi darbininkai gauti atlyginimo natūra.

"Draugas" Icikas Meskup išleido privalomą bolševikų partijos nutarimą apie tai, kiek šiais metais turi būti pasėta ir pasodinta svarbiausių kultūrų: grūdų, linų, cukrinių runkelių, bulvių daržovių ir t.t. Laukų sėja turinti būti įvykdyta "bolševikiškai." Tačiau čia pat primenama, kad kooperatyvai turį parūpinti ūkininkams vinių, virvių, pavalkų ir kitų reikmenių. O šioje srityje bolševikiška "tvarka" jau spėjo pasireikšti: tų reikmenų negalima gauti. Icikas Meskup sugalvojo dar vieną priemonę laukams apsėti, būtent, išleisti brošiūrų ir plakatų. Matyt, brošiūromis ir plakatais laukai ir bus sėjami.

TUŠTĖJA LIETUVOS KRAUTUVIŲ LENTYNOS

BERNAS. — Susovietintos Lietuvos spauda dar neseniai mėgdavo skelbti žinias apie neva gaunamą "didžiulę paramą iš brolškųjų respublikų". Buvo suminima, kad iš Maskolijos gaunama geležies, anglies, žibalo, net grūdų. Iš tų siuntinių buvo stengiamasi padaryti didelę propagandą: štai kokia turtinga bolševikija!

Tačiau bolševikai savo propaganda yra pasiekę visai priešingų pasėkų. Mat, Lietuvos gyventojai savo akimis mato, kad juo gausesnė "parama" ateina iš "brolškųjų respublikų", tuo labiau tuštėja Lietuvos krautuvių lentynos. Bolševikai garsiai šaukia, kai iš Maskolijos ateina koks vagonas prekių, tuo tarpu lūpos laikomos užčiauptos, kai dieną dienon (ir net naktimis) iš Lietuvos išvežami ištisi traukiniai čia pagamintų gerybių ir iš "buržuazinių" laikų likusių atsargų. Jokia statistika nei pusės skaičiaus niekada nėra paminėjusi, kiek įvairių prekių iš Lietuvos Maskolijon yra išvežta, bet Lietuvos gyventojai puikiai žino, kad viskas, kas tiktai okupantams papuola po ranka, išgrūdama į "brolškasias respublikas"...

Tačiau paskutiniuoju laiku vis rečiau galima net bolševikų spaudoje užtikti žinių apie "paramą" iš Maskolijos. Matomai, bolševikai nebedrįsta galutinai apsijuokinti prieš Lietuvos gyventojus.

APTEMĘS ŠVIETIMAS

PANEVĖŽYS. — Tiesa praneša, kad Panevėžio prof. sąjungos kelių skyrių laikoma skaitykla "neatitinka higieniškoms sąlygoms." Skaitykloje taip prirūkoma, kad atrodai patekęs į III rūšies restoraną. Ventilatorius neveikia.

Korespondencija baigiama šiais žodžiais: "Skaityklos vadovybei reiktų atkreipti dėmesio, kad skaitytojai jaustų, esą švietimo įstaigoje." O juk tiek prideklamuojama apie nepaprastą "bibliotekų ir skaityklų tinklo išsiplėtimą!"

— Panevėžio miesto vykdomasis komitetas (buvusioji savivaldybė) paskelbė privalomą įsakymą, kiek galima imti už avalynės pataisymą. Už vyriškus puspadžius nustatyta 15 rublių, už moteriškus —10, 50 rublių, už vaikų — iki 11 rublių. Už šių taisyklių nesilaikymą grasinama priverčiamais darbais iki 30 dienų. Nutarimą pasirašė Panevėžio miesto vykd. komiteto sekretorius "tovarišč" Davidov.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS DIENA BUS ŠIŲ METŲ BIRŽELIO 15 D.

ANSONIA, CONN. — Pereito Vienybės numerio aprašyme apie Connecticut valstybės veikėjų susirinkimą, įvykusį kovo 30 d., padaryta didelė klaida. Lietuviškos Spaudos diena įvyks **birželio 15 d.** Linden parke, Union City, Conn., o ne birželio 17 d., kaip tame straipsnyje pažymėta. Prašome visų tai įsitėmyti ir dalyvauti šiame gražiame Connecticuto valstybės parengime.

Straipsnyje keliose vietose paminėta Ona Barštienė, bet turėjo būti Veronika Barštienė iš Ansonijos.

Norėčiau pridurti šiek tiek apie suvažiavimo dalyvius.

Suvažiavime dalyvavo didelis skaičius mūsų veikėjų, bet dėl įvairių priežasčių, ligos ir kitų reikalų, daug veikėjų iš New Britain, New Haven ir kitų apylinkių suvažiavime negalėjo dalyvauti. Kas šiame susirinkime atlikta jau plačiai parašyta. Aš tik pastebėsiu kai kuriuos savo įspudžius.

F. J. Vilkas iš Naugatuck, Conn., energingas ir sumanus veikėjas pasakė labai nuoširdžią kalbą. Jonas Tareila, iš Waterbury, Conn., pasižymėjęs kalbėtojas, parodė daug energijos ir sumanumo šiame suvažiavime. P. C. Krugelis iš Waterbury, Conn., vienas iš rimčiausių mūsų veikėjų, savo sumanymais suinteresavo kiekvieną klausytoją. Ona Čeplinskienė iš Ansonia, parodė daug pasiryžimo veikti. Veronika Barštienė iš Ansonia, nauja veikėja mūsų tarpe, parodė daug gabumų ir žadėjo daug padėti. Juozas Radzevičius, kaip visuomet, pilnas visokių sumanymų ir energijos dirbti. Jurgis Barštys iš Ansonia, mažai kalbėjo, kaip paprastai, bet mes žinome, kad kai jis apsiima kokį darbą, tai padaro daugiau už kitus.

Nėra abejonės, kad toks gražus būrys veikėjų surengs tikrai didelį ir puikų pikniką.

Laimėjimams gražių dovanų jau aukavo šios nuoširdžios moterys:

O. Čeplinskienė, p. Krugelienė, O. Bubnienė, E. Paškevičienė. Laimėjimų bilietai jau užsakyti, ir netrukus bus pardavinėjami. Paršome visų bilietus nusipirkti ir pardavinėti kitiems.

Sakoma, kad vienai bitei sunešti svarą medaus per metus, reikėtų dirbti be jokio poilsio. Bet kada stoja į darbą daugiau, tai jos patenkina visos žmonijos reikalavimus. Ir mes darykime panašiai, prisidėkime visi, kas tik kuo galime, o tada mūsų lietuviškai spaudai tikrai nereikės daugiau vargti.

Koresp. J. M.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Pasirodo, kad Lietuvos Prezidentą, Antaną Smetoną, pradeda Lietuvoj pasigęsti jo aršiausi buvę priešai. Lietuvos žmonės dabar jau pripažysta, kad prie Smetonos valdžios jie turėjo tikrą rojų, palyginus, su tai kas darosi Lietuvoj šiandien.

Dabar ir Paleckis, Venclova, Krevė Mickevičius, Liudas Gira ir kiti Lietuvos išdavikai suklauptų ant kelių, kaip geri krikščionys, jei jie galėtų grąžinti Lietuvos Prezidentą Smetoną ir atsteigti Lietuvos buvusią tvarką. O ką jau kalbėti apie Lietuvos liaudies žmones. Laiškai iš Lietuvos viską aiškiai pasako. Dabartiniai lietuviai valdininkai jaučiasi patekę nelaisvėn ir jie, kaip ir prezidentas Smetona, bėgtų į užsienį savo gyvybę gelbėti. Bet Maskvos slaptieji agentai jų pėdas dieną ir naktį seka.

Taip maždaug pasakoja neseniai iš Lietuvos sugryžę čiagimę jaunalietuviai.

Tokiais ir panašiais pranešimais domisi ir mūsiškiai raudonieji. Ne visi Amerikos piliečiai iš Lietuvos sugryžo. Parvažiuos jų daugiau. Ilgiau pagyvenę parvež dar daugiau žinių. Laisvės ir Vilnies redaktoriai taip pat galės su jais pasikalbėti. Reikia tikėtis, kad parvežtos žinios ir pergyventi patyrimai Lietuvoj maskoliams atėjus, pradės išblaivinti Amerikos lietuvius, pasigėrusius svetimomis iliuzijomis. Atitaisys ir tuos mūsų gerus tautiečius, kurie per metų metus ėjo nepalaužiama lietuvybės kryptimi, bet raudonam antpludžiui Lietuvoj pasirodžius, netikėtai pašlijo. O tas klastingai atneštas svetimas simbolis najkina Lietuvą ir pačius lietuvius. Kas šiandien to nepermato ir nesupranta, rytoj kitaip įsitikins. Tik tie kurie parsidavė už pinigus ar gerą vietą—liks apakę.

Būkite drąsūs ir turėkite užtektinai vyriškumo jaunalietuviai visur ir visados pasakyti teisybę mūsų paklydėliams lietuviams ir patiems amerikonams, kurie vietoj Washingtono, Jeffersono, Lincolno ir kitų šio krašto didvyrių, norėtų įsikabinti ir garbinti Lenino-Stalino paveikalus. Nuo jūsų priklauso jūsų gimtojo krašto demokratijos saugumas.

Lietuvos prezidentas A. Smetona jau Amerikoje. Kaip pirmiau žinios pranešė, jį iškilmingai sutiko ir jausmingai priėmė Brazilijos lietuviai. Panašiai jį pasitiko ir priėmė New Yorko ir apylinkės lietuviai. Jį pasikvies ir priims ir kitų kolonijų lietuviai. Tik mūsų "išdidi" kolonija tuo tarpu dar nesirengia Smetonos priimti. Reikia tikėtis, kad pasišiaušimas mūsų kolonijos lietuvių atslūgs ir jie pasikvies, priims ir pagerbs Lietuvos prezidentą, A. Smetoną, kaip ir kitos lietuvių kolonijos.

Z. Jankauskas.

Bostono Lietuvių Radio Korp. programai

Šeštadienį, balandžio 12to, radio programas per stotį KORL, 950 kilocycles, 8:30 iki 9:30 val. ryte bus toks:

1—Muzika ir dainos
2—Žinios

Sekmadienį, Velykų Dieną, balandžio 13to, radio programas per stotį WORL, 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

1—Royal Serenaders orkestra iš Brightono,
2—Šešios Birutės iš Bostono, vadovaujant Valentinai Minkienei.

TILŽĖS SPAUDIMO

"Aukso altoriukas" maldų knyga	50c
Ta pati gražiais celuloidos apdarais	$1.65
"Vainikėlis", jaunuomenės knygutė	35c
Ta pati minkštos skūrelės apdarais	$1.35
"Kantičkos" arba giesmių knyga	$1.75
Sapnaknygė su paveikslais apdaryta	$1.60
Sapnų knygelė atspėja sapnus, skaitė planetas ir kazyrų nub.	35c
Mikaldos pranašavimai	25c
Kantrios Alenos graži pasaka	25c
Istorija seno ir naujo test.	25c
Tūkstantis naktų ir viena arabiškos istorijos su pav. apd.	$3.00
Lengvas būdas išmokt angliškos kalbos be kito pagelbos	35c
Sveikata ligoniams, aprašo apie 300 visokių vaistiškų augalų ir kaip jie yra reikalingi	25c
Trajankos stambios pakeljs	60c
arba 3 pakeliai už	$1.50

Taipgi pas mane galite gauti visokių žolių ir šaknų.

M. ZUKAITIS
331 DEAN BOULEVARD
SPENCERPORT, N. Y.

SCRANTON, PA.
Vienybės atstovas
W. A. MEŠKŪNAS
132 W. Market St.

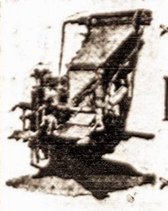

NAUJAM LINOTIPUI ĮSIGYTI

Praėjusią ir šią savaitę naujai Vienybės raidžių rinkimo mašinai arba linotipo fondui aukojo šie mūsų minties draugai:

J. Monroe Baltimore, Md.	$10.00
Dr. B. K. Vencius Brooklyn, N. Y.	$5.00
Juozas Ginkus Brooklyn, N. Y.	$5.00
K. Alyta Baltimore, Md.	$5.00
A. Daukantas Brooklyn, N. Y.	$2.00
K. Zibikas So. Boston, Mass.	$1.00
M. Urbas Binghamton, N. Y.	$1.00
K. Kuchauskas Baltimore, Md.	$1.00
A. Mandravickas Baltimore, Md.	$1.00
K. Kriaučiūnas New York, N. Y.	$1.00
J. Česna Baltimore, Md.	$1.00
V. Velžys Baltimore, Md.	$1.00
J. Paulionis Baltimore, Md.	$1.00
J. Kazakevičius Baltimore, Md.	$5.00
Vl. Keršulis N. Brooklyn, N. Y.	$1.00
J. G. Kalya E. Rutherford, N. J.	$1.00
K. Jucis Baltimore, Md.	$1.50
A. Anskaitis Baltimore, Md.	$1.00
A. Alekna Brooklyn, N. Y.	$1.50
Išviso	$47.00

Kaip iš šių aukojusių sąrašo matyti, yra net tokių asmenų, kaip, pav., J. Monroe, baltimorietis, kuris savo laikraščio fondui aukojo net 10 dolerių. Kiti, kaip dr. Vencius, J. Ginkus ir K. Alyta — po penkinę. Tai vis reiškia, kad šiems mūsų ir kitiems draugams nuoširdžiai rūpi savo laikraščio reikalai, jo bėdos ir vargai.

Vienybė didžiuojasi savo talkininkais!

UŽ DVI KARVES VIENOS KELINĖS

(Laiškas iš Lietuvos)

... Tu, Dėdiene, esi laiminga ir dar kartą laiminga, kad spėjai iškeliauti iš mūsų brangios tėvynės Lietuvos... Dabar mus valdo komunistai-bolševikai ir Sovietų vyriausiasis Stalinas. Mes jį gerbiame ir draugu vadiname... Dabar pas mus labai gražu: visur raudonuoja vėliavos, miesteliuose visur stovi Stalino paveikslai apkaišyti gėlėmis ir vainikais.

Buvusieji ūkininkai, dabar vadinami buožėmis, veža javus į valstybės sandėlius, o veža ne po vieną, tik po kelis šimtus. Pirmiausia veža apvainikuotą Stalino paveikslą, o paskui — visi su javais. Juos pasitinka su dūdomis muzikantai ir už javus gražiai padūduoja. Muzikantai pasamdyti valstybės lėšomis.

Už javus, pav. už rugių vieną centnerį (3 pūdus) moka 9 rub. 20 kapeikų, o žieminis šlikas kaštuoja 55 rubliai. Už karvę gali gauti 150 rublių, o kelinėms medžiaga kaštuoja 300 rublių, — tad už dvi karves gali pasisiūdinti vienas kelines, jei pastovėsi bent pusdienį eilėje prie krautuvės, kol gausi medžiagos... Na, jei neturi parduoti karvių, tai gali vaikščioti ir be...

Žemės negalime nei pirkti, nei parduoti, nei vaikams pavesti. Kol kas mums valstybė leidžia naudoti gauto derliaus grūdais, gyvuliais ir padarais, tai mes turime būti labai dėkingi savo valstybei už tokias malones.

Darbininkas gali uždirbti 4 rublius, tai drabužių nusipirkti iš uždarbio neįmanoma.

Dabar mes nieko neturime, niekam neskolingi — visos skolos automatiškai išlygintos.

Vyriški batai kaštuoja 300 rublių. Aš spėjau pereitais metais įsitaisyti čebatus už 72 lius (dar buvusioje Lietuvoje), aš esu labai laimingas. O dabar klumpėms viršeliai kaštuoja jau 10 rublių...

Reikia gerbti ne tik savo motiną, bet ir kiekvieną lietuvę motiną, nes jos mūsų tautą per ilgus amžius veda į ateitį. Motinystė yra didvyriškumas.

Deschanel.

WATERBURY, Conn.
Vienybės atstovas
J. ŽEMANTAUSKAS
130 Congress Ave.

Balius ir šokių vakaras Philadelphijoj

Vietos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa tuojaus po Velykų rengia bendrą didelį balių ir šokių vakarą, balandžio 18 d., vakare, Lietuvių Muzikalio Namo Bendrovės salėje. Šiam dideliam baliui ir šokių vakarui, jau pasamdytos net dvi populiariškos orkestros: viena susidedanti iš vienuolikos muzikantų ir vienos radio star dainininkės.

Tai, rodos, bus pirmas toks didelis ir jaukus pokylis po Velykų švenčių. Todėl didesni klubai ir draugijos jau iš anksto ruošiasi virš minėtame baliuje dalyvauti.

Pavyzdžiui, Lietuvių Muzikalio Namo Bendrovė pereitame susirinkime, paskyrė iš savo iždo dešimt dolerių, ir vienbalsiai nutarė baliuje dalyvauti. Reikia tikėtis, kad ir kiti klubai paseks Liet. Muz. Namo Bendrovės kilnų ir fraernališką pavyzdį. Jaunuomenė, kuri mėgsta šokti prie geros orkestros, tai tikrai dalyvaus šokių vakare.

A. T.

JADVYGA TUBELIENĖ SUSIRGO

Balandžio 1 d. lankydama Pittsburgho Universitetą, kuriame yra Lietuvių kambarys, Jadvyga Tubelienė staigiai susirgo ir keletai dienų nuvežta į McGee ligoninę. Dėl tos priežasties jos tolimesnis kalbų maršrutas atidėtas.

Jadvyga Tubelienė turėjo sekmingas prakalbas Pittsburghe kovo 30 d. ir Duquesne, Pa. kovo 31 d. Sekančios prakalbos turi įvykti Akron, Ohio, Cleveland, Ohio, Detroit, Mich., Grand Rapids ir kitose vakarinėse koloniose. Prakalbų rengimų komitetai prašomi palaukti apie savaitę laiko iki bus pranešta, kada sales vėl bus galima užimti.

K. S. Karpius

KAS ATSITIKO SU LIETUVIAIS PHILADELPHIJOS MIESTE?

Philadelphia yra seniai lietuviais apgyventas miestas. Lietuviai čia apsigyveno prieš 50 su virš metų ir įkūrė pirmutinę lietuvių parapiją ir pašelpinę vyrų ir moterų draugiją. Vėliau susitvėrė klubai, susivienijimų kuopos, chorai ir kiti lietuvių rateliai. Savo laiku Philadelphia turėjo lietuviškus laikraščius, žurnalus ir kitus leidinius. Čia įvykdavo lietuvių visuotini seimai, susivažiavimai, konferencijos. Ko Philadelphijos lietuviai neturėjo, nematė, ir nepergyveno praėjusio pusę šimtmečio laikotarpyje?

Lietuvai, 1918 metais iškovojus nepriklausomybę, kuriai ir mūsų kolonijos lietuviai daug prisidėjo, mes pasijutome kaip šio, taip Nepriklausomos Lietuvos krašto, tvirti piliečiai. Lietuvos atgimimu ir mes atgimėm, nes pajutome, kad esame žinomi ir gerbiami pasaulio tautų šeimynos gyventojai. Atgimęs mūsų kraštas Lietuva, po pirmo pasaulinio karo griuvėsių, beveik iš nieko, savo spėkomis, darbu ir pasiryžimu, sukūrė ir parodė tai, ko pasaulis nesitikėjo iš tokios mažos valstybės.

Visa tai, ką Nepriklausoma Lietuva sukūrė ir išlaikė per 22 metus, čia nebūtų galima atpasakoti. Lietuvos 22 metų nepriklausomo gyvenimo progresą, tik Lietuvos istorija galės atpasakoti. Mes turime būti patenkinti tuo, kad mes buvome Lietuvos Nepriklausomybės atgimimo liudininkais, jai dirbome, jai aukojome, jai gelbėjome, jos gyvenimą sekėme, jos pasekmėmis džiaugemės. Vieniems ji buvo gera, kitiems bloga. Bet visiems ji buvo mūsų visų, atgimusi, Nepriklausoma Lietuva. Per visus 22 metų Lietuvos nepriklausomo gyvenimo, Amerikos ir kitų kraštų lietuviai, galėjo laisvai Lietuvą aplankyti. Kam patiko, joje rado teisę pasilikti ir apsigyventi; kam nepatiko — gryžo atgal. Visiems lietuviams kelias į Lietuvą atidaras.

Lietuvių susipratimas ir aukšta tautinė sąmonė augo ne tik Lietuvos gyventojuos, bet ir užsienio lietuviuose, Kaip Philadelphijos lietuviai dabar ją galėtų užmiršti? Atsiminkime Lietuvių Dieną, įvykusią Sesqui-Centennial pasaulinėj parodoj, 1926 m. Kas uždegė ir įkvėpė didvyriškumą, pagimdė gilią sąmonę ir pasišventimą, kad ir gyvybę aukoti Lietuvos garbei ir lietuvių vardui, jei ne mūsų didvyriai lakūnai Darius ir Girėnas? Kas paskatino kitą jauną lietuvį drąsuolį, Feliksą Vaitkų į Lietuvą skristi, jei ne Nepriklausoma Lietuva? Kas apsilankęs nesidžiaugė ir nesigėrėjo Lietuvos Pavilionu, New Yorko Pasaulinėj Parodoj, 1940 m., jei ne Lietuvos Nepriklausomybė? Žodžiu, Lietuvos 22 metų nepriklausomas gyvenimas supažindino pasaulį su lietuviais ir paliko mums garbingą vardą tarp visų, ko pirmiau Amerikos lietuviai neturėjo.

Šiandien Lietuva vėl pateko seno prispaudėjo rankose, kuris su pjautuvu ir amariu, lietuvius ir viską kas lietuviška, naikina. Iškeltas aukštai ir garbingas lietuvių vardas išlėto nyks ir laikui bėgant jis bus visai užmirštas. O ką mes veikiame Lietuvos išlaisvinimui ir savo gero vardo apgynimui? Iki šiol nieko.

Todėl aš klausiu Philadelphijos lietuvių, kas su mumis pasidarė?

Z. Jankauskas.

NEW JERSEY LIETUVIŲ RADIO PRAMOGA

Juozo Ratkaus ir Jono Giraičio vadovaujama New Jersey lietuvių radijo valanda rengia koncertą ir šokius sekmadienį, balandžio 20 d. 4 val. p. p. Lietuvių salėj, 180 New York Ave., Newark, N. J. Dainuos Vyrų "Baltosios Lelijos" ir Jaunų Moterų Radijo chorai. Šokiams gros N. J. Radijo orkestras. Vakaras rengiamas palaikyti N. J. radijo valandą sekmadienių rytais nuo 9 val.

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMOREJE

Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773

Kazys Akelaitis
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.

Pete Dukes
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.

PARSIDUODA
PUIKI PROGA jaunam, turinčiam ambicijos biznieriui. Parduodama kepykla su visais moderniškais įtaisymais, trijų aukštų namu ir žeme. Labai gerai išdirbtas. 26 metų biznis, kuris dabar parduodamas todėl, kad savininkai nori apsigyventi ūkyje. Prašoma kreiptis: AL. MIKALAJUNAS, 508 S. Pace St. Baltimore, Md.

Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229

John J. Dekinis
Crystal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel.: Gilmor 7281

Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 3973

A. L. Horwitz
Įvairios rūšies medžiaga drabužiams
682 W. LOMBARD ST.
Tel.: Calvert 1807-W

C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
Laidotuvių Direktorius

Jūsų liudėsio valandą, mūsų įstaiga visados pasiruošusi suteikti geriausią, nuoširdžiausią ir prieinamiausią patarnavimą.

C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
637 WASHINGTON BOULEVARD
BALTIMORE, MD.
Tel. Lexington 5714
Saratoga 6351

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restaurane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue, New Britain, Conn.
Tel.: 6639

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
Pirmos rūšies maistas.
KVIEČIAME
642 Stanley Street, New Britain, Conn.
Tel.: 6872

Skaityk ir Garsinkis
LIETUVIŲ NAUJIENOSE
MĖNESINIS ŽURNALAS
Kaina $1.00 už du metus
"Lietuvių Naujienos"
(J. Gustis, leidėjas)
332 NO. 6-TH STREET
PHILADELPHIA, PA.

DOMINICK CAFE
D. BARBERAVIČIUS, sav.
Restauranas, Baras ir šokių salė
112 Green Street Worcester, Mass.

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įvairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street, New Britain, Conn.
Tel.: 2036

Flower
GREENHOUSE
1163 Stanley St. New Britain Ct.
C. GEDRAITIS, sav.
Įvairiausios rūšies gėlių įvairiausioms progoms galite gauti šiame didžiausiame gėlyne
Tel.: 3826-W

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ —BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVĄ—IŠPUTĘ VIDURIAI? Kada tik užsikemša jusų žarnos, išputa viduriai, dvokia kvapas, sunkina aitra, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Ta malonaus skonio liuosuojama kramtoma guma švelniai, bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit einant gult. Ryte jausite tikrą palengvinimą ir atgausite vikrumą. Jaunų ir senų milijonai naudojasi populiariu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jusų šeimai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien.

10¢

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierų reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Kampas Adams St.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

IŠNYKO PONAI, BET PADAUGĖJO PAVARGĖLIAI

(Laiškas iš Lietuvos)

Aš spėju, kad Jūs norite žinoti apie mūsų gyvenimą Lietuvoj. Pagalvoję suprasite, kaip mes esame suspausti ir koks laimingas gyvenimas mūsų laukia Lietuvoje. Mūsų šventa Lietuva virto raudonąja Rusija ir ne laisvės šalis, bet priespaudos; jeigu taip ilgiau bus, tai tikimės badu mirti.

Jie prieš balsavimus žadėjo visiems rojų, laimę ir laisvę, o dabar pasirodo, kad tik viską atima. Šaukė mitinguose, kad ponų nebus, o dabar pasirodo kad visi kaliniai, kurie sėdėjo kiek metų kalėjime yra patys didžiausi ponai valdžioje. Jie daro savo tvarką, savo įstatymus. Už pasakymą, kad tamsta ponas, baudžia 4 litus bausme. Turi sakyti draugas, o ponų nėra. Tik visi tinginiai nori tos ponystės, tai varžos tais turtais. Nė vienas ūkininkas neturi nuosavybės. Kas turi daugiau per trisdešimts hektarų žemės, tam atima ir jau visus didžiuosius ūkius išmatavo tik dar neišdalino, nors visi atimti.

Žemę ir bažnyčias aprašė, reiks mokesčius mokėti, jei norėsim melstis. Ką įtarė smetonininku, tą tuojau į kalėjimą. Negalime menkiausio žodelio prasitart.

Žmonės iš pradžių labai džiaugėsi, bet dabar daugumas jau gailisi, bet per vėlu. Pirma kiekvienas ant savęs buvom ponu, jei tik uždirbai litą, tai galėjai pasipuošti, o dabar nebegausi, kad ir norėdamas. Rusų kariuomenės pilni miesteliai ir jie tik viską perka ir suneša į savo pusę. Jau nė už pinigus nebegausi ką norėdamas. Jau tuščios krautuvės. Jokio turto neturime, bet gal to neužteks, gal pilvelis pratuštės. Šiandien dar valgom, ryt nežinom kaip bus. Tai Jūs amerikiečiai supraskit, kaip esame apdovanoti visais patogumais: civilinė santuoka, nereikalinga krikšto, bažnyčios. Tie, kurie to laukė, tai ir džiaugiasi, bet kas tiki Dievą, tam baisu net pagalvoti.

JADVYGA TUBELIENĖ DORCHESTERY

DORCHESTER, Mass. — Am. Lietuvių Piliečių Klubas Dorchesteryje kovo 31 d. surengė gražų banketą. Nuotaika buvo labai gera, nes p. Tubelienė žadėjo papasakoti apie mūsų tėvynę Lietuvą ir, kaip ji paspruko iš kacapų rankų. Banketas buvo pasekmingas visais atžvilgiais. Buvo daug svečių iš Dorchesterio ir So. Bostono. Kalbos ir bendra nuotaika buvo labai jauki ir smagi.

Tuojaus po vakarienės L. J. Stasiulis, klubo pirmininkas, rengimo komisijos vardu atidarė programą. Pasakęs trumpą kalbą, L. J. Stasiulis pakvietė kalbėti sekamus kalbėtojus: S. Jokubauską, J. Lekį, Norkūną, W. Anestą, W. Amsie, K. Protapą ir A. Namaksy. Po šių kalbėtojų buvo pakviesti garbės stalo kalbėtojai: advokatas Grigalius, Keleivio redaktorius Michelsonas, dr. Pilka, adv. Kalmauskas, A. Matjoška, S. Minkus, adv. Bagočius, dr. Kapočius, adv. Šalnienė ir viešnia Jadvyga Tubelienė. Ji papasakojo, kaip ji apleido Lietuvą, kokia pažanga buvo padaryta Lietuvoje, prisiminė ir apie kacapų gaujas, kurios užpludo mūsų brangią Lietuvą.

Su p. Tubelienės kalba baigėsi programas ir prasidėjo šokiai ir pasikalbėjimai. Visi norėjo su p. Tubeliene pasisveikinti. L. J. Stasiulis

KANADOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS VEIKLA

Kanados Lietuvių Sąjunga yra tąsa VVS skyriaus, kuris Montreale veikė apie tris metus. Rusams grąžinus Vilnių Lietuvai, VVS skyrius persiorganizavo į K.L.S. ir toliau dirba tautinį ir kultūrinį darbą. KLS veikia kartu su Lietuvių šv. Kazimiero parapija ir jos draugijomis. Visi parengimai, išskyrus šokiai, rengiami parapijos svetainėje.

1939 m. lapkričio 26 d. būrelis nuoširdžių ir tautą mylinčių lietuvių susirinko į parapijos svetainę ir išrinko darbščią valdybą iš keturių asmenų: A. Sakalas — pirm., V. Širvydas — vicepirm., A. Žinaitytė, dabar ponia Nomeikienė — raštininkė, J. Pazniokaitis — iždininkas. Po šio susirinkimo narių ūpas labai pakilo ir prasidėjo puikus veikimas tarp Montrealo lietuvių.

Per paskutinius penkiolika mėnesių KLS surengė daug pramogų: 2 šokių vakarai, 2 eglaitės vakarėliai, 2 Vasario 16 d. minėjimai, 4 vakarienės — dvi vietos veikėjams pagerbti, viena gegužinė ir paskaita profesoriui Pakštui atsilankius į Montrealą. Vilniečiams aukų buvo pasiųsta $22.35 ir $10.00 paaukota Quebeko Francuzų Katalikų Federacijai, prie kurios priklauso ir Šv. Kazimiero lietuvių parapija.

KLS yra nutarusi, kad surinktos aukos įvairiuose parengimuose būtų sunaudotos tik Lietuvos gelbėjimui. Šių metų Vasario 16 d. minėjime buvo surinkta aukų $33.10. Sąjungos kasoj su narių mokesčiais viso yra $50.00.

Kaip matome iš paduotų davinių, KLS puikiai gyvuoja ir turi plačią dirvą ateičiai, nežiurint to, kad narių tuo tarpu turime tik 40. Bet visi nariai yra geri tėvynę mylintys tautiečiai ir visados pasirengę dirbti bent kokį darbą mūsų tautos labui.

Lietuvos vieversėlis

SVEIKINA VELYKŲ PROGA

Mes sanatorijos ligoniai lietuviai sveikiname visus lietuvius brolius ir sesutes ir visus Vienybės skaitytojus su šventomis ir linksmomis Velykomis. Linkime visiems Vienybės skaitytojams linksmai laiką praleisti ir išmargyti gražių margučių.

Mūsų Velykos bus labai liūdnos ir nelinksmos. Žinome gerai, kad per Velykas mūsų niekas neaplankys, su centu nesušelps, ir neatsimins mūsų su gražiais margučiais, kurių per daugelį metų nesame matę. Labai gailimės, kad esame visų pamiršti šiuose gyvųjų kapuose.

Brangūs broliai ir sesutės Vienybės skaitytojai, širdingai prašome aplankyt mus nelaimingoje ligoje nors su laiškeliais arba atvirutėmis. Pasiliekame nusiminime sanatorijos ligoniai lietuviai.

Peter Yankus,
State Sanatorium
Maryland.

Viktoras Abeciūnas

Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.

Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį bučerį.

385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

VELYKŲ KILMĖ

STABMELDIŠKŲ SENOVĖS TAUTŲ VELYKOS

Religinę velykų šventę krikščionys paveldėjo iš senovės žemdirbių. Senovės žemdirbiai šventė pavasario-atgimusios augmenijos ir kūrybingųjų gamtos jėgų šventę. Dažniausia pavasario šventėse buvo atliekamos dievų laidojimo ir prisikėlimo apeigos. Daugumas šitų apeigų primena dabartines velykų apeigas.

Egipte dar prieš tūkstantį metų prieš krikščionybės atsiradimą pasaulio išgelbėtoju laikė dievą Ozirį. Pagal Egipto burtininkų mokslą, Oziris gyveno žemėje 28 metus ir išmokė žmones žemdirbystės, amatų ir meno. Vėliau išdaviškiškai jį nužudė, bet jis vėl prisikėlė ir pakilo į dangų ir tenai teisia geruosius ir nusidėjėlius. Šis pasakojimas bendrais bruožais sutampa su evangelijos pasakojimu apie Kristų, kuris 33 metus išgyvenęs irgi buvo nužudytas, mirė, prisikėlė ir nužengė į dangų, kad teistų gyvus ir mirusius.

Egiptiečiai prieš pradėdami sėją surengdavo ilgą Ozirio kentėjimų ir jo mirties šventę. Prieš šventę jie, kaip krikščionys didžiojoj savaitėj, nešiojo gėdulą, verkė, meldėsi, pasninkavo ir dėjosi iešką savo dievo kūno dalių, kurios, anot padavimo, buvo žudiko išmėtytos po visą žemę. Toliau šis pasakojimas bylojo, kad deivė Izidė neva surinko visas kūno dalis, suklijavo jas ir Ozirį prikėlė iš numirusių. Evangelijoj irgi rašoma, jog dievo motina nuplauna Jėzaus kūną ir palaidoja jį. Po penkių dienų Ozirio kūno ieškojimo, Egipto žyniai paskelbė, kad Oziris prisikėlė. Po to mėsdavo pasninkauti ir pradėdavo gerti ir linksmintis, kaip krikščionys per velykas.

Daugelis Ozirio šventės bruožų suteikia galimybę manyti, kad dievo laidojimo ir prisikėlimo pavidale senovės egiptiečiai įkūnydavo sėją ir grūdų sudygimą, o pati šventė buvo signalas pradėti pavasariškus žemės ūkio darbus. Šventę paprastai pradėdavo nuo dirvų užarimo. Ozirį egiptiečiai vaizduodavo mirusiam uždengti skraistės pavidale su dygstančiomis iš jos varpomis. Šis paveikslas rodo, kad pavasariškos Ozirio laidotuvės buvo ne kas kita, kaip religinis sėjos atvaizdavimas. O dygstančios iš Ozirio kūno varpos vaizdavo jo prisikėlimą, t. y. pasėlių pasirodžiusius daigus. Vienoje savo laiško vietoje apašt. Povilas Kristaus prisikėlimą lygina su grūdo dygimu (I laiškas korintiečiams, XV, 42-44).

Tur būt, šituose žodžiuose išliko egiptiečių tikybos atgarsis.

Tačiau būtų neteisinga, jeigu mes pasakytume, kad krikščionių velykos susidarė tik Ozirio šventės įtakoje. Mirštančių ir prisikeliančių dievų garbinimas senovėje buvo labai paplitęs tarpe Romos imperijos tautų, t. y. tarpe tų tautų, kuriose vėliau atsirado krikščionybė. Beveik visur kas met pavasario pradžioje buvo rengiamos šventės dievų mirčiai ir prisikėlimui paminėti. Graikijoj pasaulio išgelbėtoju laikė dievą Dzeusą —Dijonisą. Jis, anot padavimo, kentėjo ir mirė sunkia mirtimi, o vėliau prisikėlė ir nuskrido į dangų, kad drauge su tėvu teistų gyvus ir numirusius. Graikų padavimas sako, kad iš Dijoniso kūno atsirado duona iš kraujo vynas (prisiminkite krikščioniškąją komuniją).

Dijoniso prisikėlimą taip pat švęsdavo pavasarį prieš pradėdami lauko darbus.

KAIP SUSIDARĖ LEGENDOS APIE DIEVŲ PRISIKĖLIMĄ

Dar daug būtų galima patiekti stabmeldžių švenčių ir apeigų, turinčių bendrų bruožų su krikščionių velykomis. Bet jau patiektųjų pavyzdžių pakanka stabmeldiškai velykų kilmei įrodyti. Visiškai nepriguolamai ši stabmeldiška dievų mirties ir prisikėlimo šventė paplito tarp žemdirbyste užsiimančių senovės tautų. Juk javų sėjimas ir sudygimas dievo mirtyje ir prisikėlime įkūnytas, žemdirbiui buvo didžiulis įvykis. Priemonių būsimam derliui paveikti senovės žemdirbys labai nedaug turėjo. Žemdirbystės mokslas buvo tik užuomazgoje. Pats grūdų dygimo procesas senovės žemdirbiui buvo neišsprendžiama paslaptis. Šis gamtos dėsnių nesupratimas drauge su primityve žemės ūkio technika žemdirbį darė visiškai priklausomą nuo stichišku gamtos jėgų, vertė jas dievinti.

Visi gamtos reiškiniai senovės žemdirbiui buvo stebuklingais reiškiniais. Juos, žemdirbio nuomone, darė patys dievai. Atsigręžusi į pavasarį saulė buvo žymima kaip užgimęs dievas. Augmeniją, žiemą mirštančią, o pavasarį vėl atgyjančią, pasėtųjų grūdų išdygimą senovės žemdirbys vaizdavosi kaip mirštančius ir vėl prisikeliančius dievus. Antgamtinių jėgų pagalbos, anot senovės žemdirbių tikėjimo, negalėjo sekmingai dygti grūdai. Jeigu užrūstinsi dievą — nešvęsi pavasario švenčių, neišpildysi religinių prievolių— tai pasėliai bus visiškai netikę.

Vadinas, pavasario šventės mirštantiems dievams paminėti atsirado dėl senovės žemdirbio bejėgiškumo, dėl jo priklausomybės nuo stichinių gamtos jėgų. Stichiškos gamtos jėgos senovės žemdirbio sąmonėje fantastiškai pasireiškė antgamtinių jėgų pavidalu. Šitokia krikščioniškųjų velykų kilmė.

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK — VERTĖ L. DAUKŠA

(Tęsinys)

Pažiūrėkit jūs į tuos, kurie keliuose elgetauja, netekę kojų ar akių šviesos. Pagalvokit apie mūsų sunaikintus pasėlius, kritusius karius, nužudytas moteris ir vaikus. Tas priešas nesitenkina priešingos kariuomenės nugalėjimu ir pavergimu, jis nori išnaikinti visą mūsų tautos kamieną. Krikščionims pagonys nėra verti jokio žmoniškumo. Likusius gyvus pavergtuosius jie vedasi į nepabaigiamus karus ir savivališkai nukreipia prieš mus savo teisę. Mūsų tautos pražūtis jau matyti, jei mums nepasiseks svetimųjų grąžinti ten, iš kur jie atėjo, jei mes nesunaikinsim jų tvirtovių ir nesudeginsim jų bažnyčių. Vienas to vokiečiu riterių ordino fogtas pavartojo prieš benginklius smurtą, kurio žiaurumo neįmanoma nė nusakyti. Fogtas Mirabilis Lencuose klastingu būdu įsiviliojo pas save į svečius trisdešimt kilmingųjų, uždarė juos ir sudegino. Negirdėta piktadarybė! Nors landmeisteris liepė fogtą suimti ir iš ordino išmetė ,bet vis dėlto dievų pyktis nėra nuramintas, ir mūsų keršto troškulys tebėra nenumalšintas. Dievai turi mums suteikti naujų vadų iš eilių jaunųjų įpėdinių, kuriems privalu kraujų keršyti, ir jie atkeršys už savo mylimųjų mirtį. Tačiau jų kerštas yra ir visos tautos kerštas. Greičiau mes žūsim, nekaip paliksim nenubaustą tokią piktadarybę. Mūsų dievai liepia mums ir prieše matyti žmogų, liepia nesielgti su juo, kaip su beteisiu gyvuliu, nors mes kartų neturime pamiršti, kad nugalėtas priešas mūsų rankose nebetenka teisės savo gyvybei. Moterų ir vaikų mes neliečiame tol, kol priešas elgiasi garbingai. Tik tas vertas malonės, kas pats yra maloningas. Tačiau krikščionių dievai niekada neatleidžia kitaip tikintiesiems. Ir to paties tikėjimo žmones vokiečiai plėšia ir naikina, jei tik atsiranda kunigas, kuris tam pritaria arba atleidžia Dievo vardu arba tai pateisina jų aukštasis dvasininkas, kuris drauge yra pasaulėtiškas kunigaikšits, kariauja ir karą vietoj santaikos skelbia. Niekas, kas tik myli laisvę, negali jausti patraukimo į krikščionių tikėjimą. Todėl kovokime su krikščionimis jų pačių ginklais, nes atėjo kovos ir išsivadavimo valanda. Niekada nebuvo tokio patogaus laiko. Priešas yra nusilpęs ir suvargęs. Ordinas prieš kelias dienas Livonijoje prie Durbės buvo visiškai sumuštas lietuvių ir sukilusių prieš jį kuršių. Keturi šimtai ordino brolių krito kovos lauke. Aš ką tik gavau apie tai žinią.

Nors paprastai būdavo griežčiausiai vengiama nutraukti vyriausįjį krivį, tačiau ta žinia sukėlė nepaprastą džiaugsmą. Minia ėmė mojuoti ginklais ir triukšmingai reikšti savo džiūgavimą. Praėjo kelios minutės, kol, kriviui davus ženklą, visuotinis susijaudinimas nurimo.

Vėl pasigirdo Krivių Krivaičio balsas: —Ordino jėgas tas pralaimėjimas sutriuškino. Pilių įgulos menkos, ir iš dalies jos menkai pasirengusios gintis. Lietuvių būriai jau pasiekia Sambiją ir Žiemgalius. Vokietija, turinti prieš akis totorių pavojų, rengsis prieš juos į kryžiaus žygį. Todėl laikinai mums nėra ko bijoti kryžiaus žygio. Ligi to laiko pilys turi būti sunaikintos, o drauge su jomis ir vokiečiai. Išsirinkit vyrus, kurie karo meno mokėsi Vokietijoje. Kiekviena apygarda turi turėti vadą, kuris tylomis sukels tautą. Kas neis kartų, tebūnie dievų pasmerktas ir paniekintas. Išrinksime vyriausią vadą, kuris bus už jo stovinčiųjų mirties ir gyvybės viešpats. Krašto likimas bus atiduotas į jo rankas. Taip nori dievai. Ar jūs esate pasirengę dievų nutarimą įvykdyti?

— Taip, — pasigirdo vienbalsis minios atsakymas.

— Dabar išsiskirstykit, o rytoj mes toj pačioj vietoj išsirinksime vadus. Drauge jums įsakau apie visus šiuos įvykius niekam neprasitarti...

Minia tik palengva teišsiskirstė. Palengva užgeso laužai. Dievų statulos pasiliko neuždengtos, ir Patrimpo gintaro spalvos akys švitėjo visą naktį. Ar dievaičio akyse atsispindėjo keršto ugnis?

XVII

Minia nusileido į aplinkinę pievą. Čia daugumas linksminosi po atviru dangumi ligi pat ryto. Tik nedaugelis, kurių butai buvo čia pat, nuėjo nakvoti.

Auktumai buvo savaime aišku, kad bendras visų apygardų vyriausias vadas bus Montė, ir jis pareiškė tą savo mintį Nomėdai, kai jnodu buvo vienu du. — Kaip kunigaikščio įpėdinis, buvęs vokiečių bažnyčios kunigaikščio dvariškis ir sumanus vyras, jis turi daugiausia tam teisių, be to, jis yra labiausiai fogto piktadarybės paliestas, nes, be tėvo netekimo, jis dar neteko tavęs ir savo sodybos.

— Tačiau jei Herkus atsisakys? — įterpė Nomėda.

— Kodėl jis gali atsisakyti? — paklausė Auktuma sumišęs. — Ne, to, aišku, jis nepadarys. Nepaisant krikšto, jis nėra nei krikščionis, nei vokietis, kaip nesame mudu ir visi tie kurie buvo prievarta pajungti. Ar jis gali visiškai grįžti prie savo tautos pažiūrų ir papročių, ir man yra klausimas. Greičiausia, jis rado sau naują tikėjimą. Jis kalbėjo man apie nežinomą dievą, kurį jis tariasi nujaučiąs. Taigi, atrodo, kad jis nėra nei pagonis, nei krikščionis. Kodėl jam gali būti sunku atmesti ir kovoti su tuo, ką jis ligi šiol garbino.

Staiga įėjo į kambarį Montė, ir abu pamatė, kad jis buvo labai susikrimtęs. Jo mintys, atrodė, klajojo toli.

— Atrodo, kad tu ne labai mielai sutinki su tuo, kas čia dedasi, Herkau, — tarė Auktuma. — Aš tikėjausi išgirsti tavo triukšmingą susižavėjimą, o tuo tapu tu atrodai susimąstęs ir beveik piktas. Duok man ranką, kad mudu abu toje kovoje stovėsime petys į petį. Neputtyk galvos, kai aš pasakysiu, kad tu esi pašauktasis mūsų tautos vadas. Jei tu dabar atsisakysi, tai nebūsi vertas Montės vardo. Kaip tik į mus, Vokietijoje išmokslintus karius, yra nukreiptos tautos akys. Mano tautai pakilus į kovą, ir aš imu ginklus, nors mano pažiūros kai kuriais klausimais gali ir ne visai sutapti su mažiau išprususiųjų pažiūromis. Mumyse visuose teka tas pats kraujas, niekas negali, neturį jo išsiginti, kas savo tėvą ir motiną gerbia. Kas skaudžia mano tautą, tas skaudžia ir mane. Tatai nustato mano laikyseną.

— Kas tau sako, Auktuma, kad aš liksiu nuošalyje. Ar tu pamiršai, kas man atsitiko? Tačiau aš kovosiu ne kaip vyriausiasis vadas, bet kaip eilinis būrio vadas ar atskiras karys.

— Nesuprantu tavęs, Monte.

— Pasiimdamas pareigą vesti, aš kartu pasiimsiu ir atsakomybę. Atsimink, kad mūsų karo mokslas yra visai nepritaikytas čionykštėms sąlygoms. Mes mokėmės turėti reikalų su tvarkingais kariškais vienetais. O čia mes turime palaidą ir vieno vado rankose sustingusią masę, kuri visada pasirodys negabi taktikos įsakymams.

— Ar tu dar atsimeni praėjusių metų kovas, Monte?

(Bus daugiau)

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

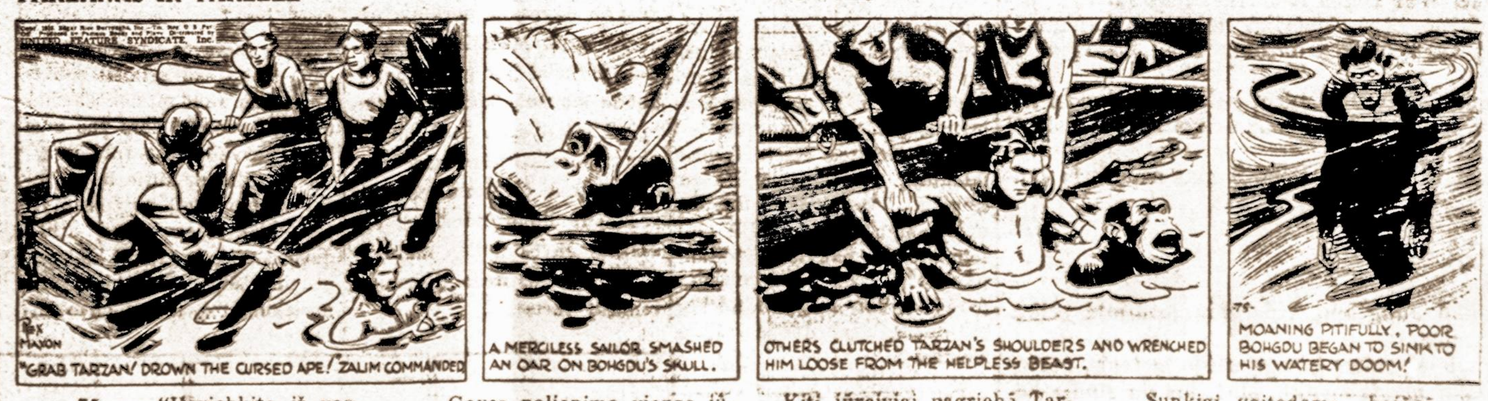

75. — "Išgriebkite iš vandenio Tarzaną ir nuskandinkite prakeiktą bezdžionę!" Paliepė savo jūreiviams Zalim Khalis. Jam buvo reikalingas tik Tarzanas, o ne didžioji bezdžionė, Tarzano draugė.

Gavęs paliepimą vienas jūreivis smogė irklu nelaimingai bezdžionei tiesiog į galvą. Smūgis buvo taip smarkus, kad Bohgdu visiškai apsvaigo ir pradėjo graudžiai vaitoti. Ji stebėjosi iš žmonių žiaurumo.

Kiti jūreiviai pagriebė Tarzaną už pečių ir atplėšė nuo skęstančio Bohgdu. Jie tikėjosi įtraukti Tarzaną į savo valtį, o bezdžionę palikti jūrose. Tegu skęsta. Šie jūreiviai neturėjo pasigailėjimo.

Sunkiai vaitodama bejėgė bezdžionė Bohgdu pradėjo skęsti į jūros dugną. Tarzanas matė, kaip jo tyrų draugas dabar turės žūti, niekieno negelbimas. Ar gi tyrusis Tarzanas taip pat jo negelbės?

Kas bus toliau— žiūrėkite kitame Vienybės numery

VIENYBĖ

Established 1886
LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY
Published by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Subscription Rates
United States $2.50
Foreign Countries 3.00

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York, Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $2.50
Kituose kraštuose 3.00

Advertising rates on application

VELYKOS

Ką gero galima pasakyti apie šias Velykas?

Velykos — Kristaus prisikėlimo šventė. Velykos — pavasario, gamtos atgimimo šventė. Kasmet, apie Velykas, laukų darbininkas beria į žemę grūdą. Net miesto gyventojas, nutolęs nuo žemės, sulaukęs Velykų, jaučia didelį dvasios sąjudį, kūrybinį polinkį.

Bet kokios gali būti Velykos kariaujančių valstybių žmonėms, nežiūrint kur jie būtų — laukuose, ar mieste. Koks gali būti džiaugsmas, kada į tavo dirvą, vietoj grūdo, — kulkų sėja. Koks gali būti džiaugsmas miesto žmogui, kuris Kristaus prisikėlimo rytą buvo priverstas sleptis į požemį?...

Ypač yra liūdnos ir nemalonios Velykos mūsų broliams ir seserims anapus vandenyno.

Nieko gero negalima pasakyti apie šias Velykas.

MARTYNAS YČAS

Iš Pietų Amerikos pranešama, kad Rio de Janeiro mieste miręs Martynas Yčas, buvęs Rusijos Dūmos atstovas, Lietuvos finansų ministras.

Tai jau, rodos, antras pranešimas apie šio buvusio Lietuvos valstybės vyro, Amerikos lietuvių gerai pažįstamo žmogaus, mirtį. Ištrūkęs iš bolševikų nagų, Martynas Yčas buvo apsigyvenęs Berlyne, kur, kaip buvo pasklidę gandai, jis — miręs. Bet vėliau paaiškėjo, kad Yčas gyvas ir atvyko į Braziliją tam, kad galėtų pasiekti Jungtines Valstybes.

Deja, Martynui Yčui nebuvo lemta pasiekti šio krašto. Šį kartą žinia apie jo mirtį pasitvirtino. Jis mirė, sulaukęs 57 metų amžiaus.

Netenka abejoti, kad jo amžių sutrumpino tragiški Lietuvos įvykiai.

BALKANUOSE

Kažin kas yra pasakęs, kad praėjusis karas Balkanuose prasidėjo, o šis — baigsis...

Ar ši pranašystė išsipildys, tai vėliau matysime. Bet kad karas Balkanuose pasuko labai pavojinga kryptimi, tai faktas. Vokiečiai, iš karto bandę ramiu būdu įvesti savo "naują tvarką", pagaliau buvo priversti griebtis ginklo. Ko diplomato protas neįveikia, ten atsiranda karo pabūklas.

Jau dabar galima pasakyti, kad vokiečiai bandys atkirsti Jugoslaviją nuo Graikijos. Ar jiems pasiseks užimti visą Graikiją, tai dar didelis klausimas, bet kad bus sunku laikytis izoliuotai Jugoslavijai, tai beveik nėra abejonės.

Graikija yra kalnuota šalis, ir nacių karo mašinai bus daug darbo. Kitapus vertus, niekas netikėjo, kad graikai galėtų atsilaikyti prieš italus. O vis dėlto atsilaikė. Šiandien graikai yra stipresni. Graikijoje yra apie 300 tūkstančių britų kariuomenės.

Kada Jungtinės Valstybės stos į karą, niekas tikrai nežino. Bet faktas lieka faktu, kad jau ir šiandien Amerika yra demokratinių valstybių pusėje.

AMERIKOS ROLĖ

Kada Jungtinės Valstybės stos į karą, niekas tikrai nežino. Bet faktas lieka faktu, kad jau ir šiandien Amerika yra demokratinių valstybių pusėje.

Demokratinėms valstybėms labai sunku pradėti karą. Bet kartą jos pradeda, tai kovoja iki galo.

Tą patį galima pasakyti ir apie Ameriką. Nėra abejonės, kad anksčiau ar vėliau Amerikai teks aktingai įsikišti. Praėjusiame kare Amerika nebuvo pakankamai pasiruošusi. Šį kartą viskas daroma labai atsargiai ir planingai.

Niekas nenorėtų matyti mūsų šalį kare. Niekas nenori mirti. Bet taip pat labai mažai kas norėtų matyti pasaulį po Hitlerio padu.

O tas gali atsitikti, jeigu Dėdė Samas neperbris vandenyno.

TAI BŪDINGA

Pasirodo, kad Jungtinių Valstybių armijoje reikalinga lietuvių kalba.

Šiomis dienomis į mūsų įstaigą užėjo moteris, norinti gauti lietuviškų maldaknygių. Mat, jos du sūnūs kariuomenėje.

Tos moterėlės pasakojimu, lietuvių tautybės kariai Jungtinių Valstybių armijoje verčiami melstis savo gimtąja kalba. Kartą į mėnesį juos aplankąs lietuvis kunigas.

Tai labai būdinga. Daugelis Amerikos lietuvių jaunimo, pirmiau nesidomėjusio savo motinos kalba, bus priverstas ją gerbti bent kariuomenėje.

Štai kaip toli nueini su lietuvių kalba.

VELYKŲ MARGUTIS

Mūsų tauta turi daug įvairių papročių, apeigų, burtų. Daugelis jų šiandien jau nyksta ir lieka užmiršti. O seniau nė viena didesnė šventė, nė vienas svarbesnis darbas be tam tikrų apeigų, burtų ir savotiškų papročių neapsieidavo. O ką jau kalbėti apie Velykas, kurias lietuviai iš visų švenčių iškilmingiausiai švęsdavo. Seniau, kaip žinome, prieš Velykas būdavo ilgas ir sunkus gavėnios pasninkas. Daugelis šeimynų per gavėnią mėsos visiškai nevalgydavo, o pieno tik retkarčiais. Todėl Velykos būdavo atšvenčiamos, ypač gražiai ir iškilmingai.

Kiaušiniai ir Velykos — du neatskiriami dalykai. Nė vienas lietuvis per Velykas be margučių neapsieina. O paskutinę savaitę prieš Velykas moterys, mergaitės, o kartais ir vyrai sėdasi kiaušinių dažyti. Velykų margutis papuošiamas įvairiais, gražiais tautiniais raštais ir kit.

Visur paplitęs paprotys mušti kiaušinius. Kiaušinius muša ne tik vaikai, bet ir suaugusieji. Kieno kiaušinis yra sumušamas, tas turi jį atiduoti. Atsiranda, žiūrėk, kokių išdykėlių, kurie nusitekina medinį kiaušinį, jį gražiai nudažo, kad jokiu būdu iš margučių ir neišskirsi. Nė vienam, žinoma, tokio kiaušinio sumušti nepavyksta. Ir kol supranta, kad qia netikras margutis, išdykėlis, žiurėk, pilnas kišenes margučių prisikiša.

Kiaušinių ritenimo paprotys ne visur vienodai paplitęs. Kai kuriose vietose kiaušinių visai neritama. O kituose kraštuose kiaušinių ritenimo paprotys visur sutinkamas. Rita vaikai, mergaitės, vaikinai ir seniai. Mergaitės stengiasi nenusileisti vaikinams, o šie, žinoma, nepasiduoda. Visi rungtynes seka, visiems įdomu, visiems daug juoko.

Didįjį šeštadienį iš kiekvienų namų su ąsotėliais, kibiriūkais, buteliais ir k t. eina parsinešti Velykų vandens. Stengiasi anksčiau eiti, kad galėtų pirmieji prie vandens prieiti ir atsistoti: kas suspėja pirmas pasisemti pašventinto vandens, tas visus metus toje parapijoje ar apylinkėje bus laimingiausias žmogus. Grįždami namo visi užsidega atsineštas kempines, ligi pat namų stengiasi su degančiomis pareiti. Antroji Velyku diena — velykavimo diena. Velykavimo paprotys šiandien vis daugiau ir daugiau nyksta. Bet seniau jis buvo labai gyvas. Jau prieš keletą savaičių vaikinai ir mergaitės prisiskindavo beržo šakelių ir slaptai jas įsimerkdavo vandenin, kad išsprogtų. Mat, velykauti galima buvo tiktai su išsprogusiomis beržo šakelėmis. Antrą Velykų rytą visi stengiasi kuo anksčiausiai atsikelti, kad galėtų pirmieji apvelykauti. Kiek čia įvairių juokų, kiek įvairių išdaigų, sunku ir apsakyti.

Kai kur yra kitoks velykavimo būdas, vadinamas lalavimu. Susirenka būrys paaugusių pusbernių, o kartais ir suaugusių vyrų ir eina per kaimynus, giedodami šventas velykines giesmes. Kartais kuris lalautojų groja armonika ar smuika. Atėję pas kaimyną prie langų pagieda. Už tai šeimininkės pakviečia vidun, pavaišina, duoda kiaušinių, pyrago ir kit. Jeigu vidun nepakviečia, tai duoda šiaip kiaušinių.

Per Velykas daugely vietų visi jaunesnieji supasi. Jei kur nėra medinių sūpuoklių, tai pasidaroma virvinės. Į besisupančius mėgsta pasižiūrėti ir seniai. Yra tai kaimo jaunimo pirmieji pavasario sporto mėginimai. Tie gražūs papročiai dar vietomis ir šiandien sutinkami, ypač mokyklinis jaunimas mėgsta Velykų šventes su įvairiomis pramogomis.

Velykos — yra prisikėlimo šventė, pastoviai yra švenčiama per pusantro tūkstančio metų. Per tokį laiką išaugo ir įsisenėjo daug visokių papročių, apeigų, be kurių Velykos dabar nustotų savo reikšmės. Tik įsivaizduokime, kokios būtų Velykos be margučių?!..

Margučiai — tradicinis Velykų stalo papuošalas. Kiekviena šeimininkė, turtinga ar beturtė, stengiasi Velykoms kuo daugiausia margučių prisimarginti. Kiaušinis vaidina tam tikrą vaidmenį, ne tik Lietuvoje, bet ir įvairiose senose ir naujose tautose, įvairiuose tikėjimuose. Jis yra minimas beveik visų tautų.

Jau senovės graikų ir romėnų raštuose minimas kiaušinio marginimo paprotys — gaivinančių jėgų atgimimo simbolis. Juose yra užsilikę daug įsitikinimų ir prietarų. Graikijoje ir Romoje kiaušinis buvo priemonė apsisaugoti nuo piktų dvasių, blogų žmonių bei šiaip visokių nelaimių. Kiaušinis buvo aukojamas dievams. Jų dukštus įmūrydavo į visokių pastatų pamatus apsisaugoti nuo visokio apsinuodijimo ir kitų ligų. Daug buvo ir kitų panašių kiaušinių prietarų.

Indijoje daugybė tikybinių apeigų buvo siejama su kiaušiniu, kuris buvo atgimimo simboliu. Apie kiaušinius plačiai kalbama net šventose sanskrito knygose. Germanų tautose kiaušinis buvo laikomas gyvybės simboliu ir vartojamas tikybinėse apeigose. Jis buvo dažomas raudonai dievaičio Donaro barzdai atminti. Persijoje kiaušinis turėdavo taip pat panašią reikšmę įvairiose tikybinėse apeigose. Be to, čia yra užsilikęs paprotys dovanti gražius auksuotus kiaušinius Naujųjų Metų dieną.

Viduriniais amžiais tie visokie papročiai ir prietarai buvo siejami su Velykų šventėmis. Ispanijoje karaliaus rūmuose ir aristokratų tarpe buvo paprotys Velykų pirmą dieną svaidytis vaškiniais, kvepalu pripildytais kiaušiniais. Prancūzijoje Velykų proga karaliai dalindavo dvarininkams gražiai išmargintus kiaušinius. Kuris gražiausį gaudavo, galėdavo tikėtis ypatingos karaliaus malonės ir paaukštinimo.

Įvairiose šių laikų tautose kiaušinis išlaikė savo simbolinę ir apeigų reikšmę. Vargu rastume šiandien tautą, kurios tikyboje kiaušinis nevaidintų, jei ne lemiamojo, tai bent didžiai svarbaus, rimto vaidmens.

Prancūzijoje kiaušiniams, sudėtiems Didįjį penktadienį, teikiama didelės reikšmės: jie gali užgesinti perkūno uždegtą ugnį. Malajiečiai moteriai, mirusiai per gimdymą, įduoda kiaušinį, kad nekankintų piktoji dvasia. Indokinijoje per vestuves kiekvienas svečias gauna dirbtinių gėlių ir gražių raudonų kiaušinių. Vakarinės Javos dalies malajiečiai kiaušinius deda po naujai vedusių vartais.

KAIP SOVIETŲ SĄJUNGA APGAVO LIETUVOS VALSTYBĖS VYRUS

(Tęsinys)

Pajutęs pavojų, Butaevas bėgo ir, matydamas, neišsprūsiąs, šovė sau į krutinę ir čia pat krito negyvas. Saužudis buvo paliktas gulėti vietoje, buvo pašaukti sov. kariuomenės atstovai, skrodimas buvo padarytas mūsų ir jų gydytojų bendrai ir, atrodė, jokių daugiau prjekabių dėl Butaevo sovietai prie mūsų neturės.

Bet štai, gegužės 25 d. Molotovas šaukia pas save pasiuntinį Natkevičių ir skaito jam iš rašto įžulius kaltinimus Lietuvos vyriausybei, kaltindamas ją savitarpio pagalbos sutarties sabotavimo ir savo nelauktą ir įžulų puolimą pailiustruoja keliais "faktais": Butaevo, kuris buvęs mūsų saugumo organų suviliotas, o paskum nužudytas, Šmovgineco, Pisariovo ir dar kokio kareivio nuotykiais, kurie buvę, maišais apmautomis galvomis, įtraukti į požemį ir ten kvočiami, o paskiau per vandentiekio ar kanalizazcijos vamzdžius ištrūkę. Savo puolimą Molotovas baigė grasinimu "sunkiomis pasėkomis". Apie Šmovginecą ir kitus kareivius mes pirmą sykį išgirdome iš Molotovo. Tuojau buvo sudaryta speciali tardymo komisija su Vilniaus Apygardos teismo pirmininku priešakyje. Trumpu laiku tai komisijai pavyko susekti, kad Šmovginec tikrai praleidęs, negrįždamas į savo įgulą, kelias dienas pas lengvų poelgių gražuolę Vilniuje ir jai net palikęs kelias savo nuotraukas su užrašu "brangiai ir neužmirštamai", o, jos pačios parodymu, bijodamas būti nubaustu dėl pavėlavimo grįžti į įgulą, sakėsi sugalvosiąs kokią pasaką, kad buvęs pagrobtas, kad jam iš pasalų kas užmetęs maišą ant galvos, nuvilkęs į rūsį ir tardęs, o paskiau jis pasprukęs pro vamzdžius, "iš kurių lašėjo vanduo..."

Ir štai didžiosios, užimančios 1/6 žemės paviršiaus, imperijos vyriausybės galvos kartoja tą šlykščią pasaką, kurią sugalvojo nedrausmingas ir pakrikęs jo "nenugalimos armijos" kareivis sau pateisinti, kartoja Molotovas tą pasaką tam, kad, kaip girtas graibydamasis tvoros, rastų pateisinimą kruvinai skriaudai, kokią jo ponas ir valdovas kruvinasis Stalinas rengia mažai, niekam pikto nenorinčiai Lietuvai. Ar tai nepakankamas įrodymas to dorovinio supuvimo, tos begėdystės ir piktybės, kurie šiandien įkvepia visus raudonųjų satrapų žygius? Ar neprilygstamais ritefiais, palyginus su Stalinu ir jo pakalikais, atrodo tie Rusijos stepių primityvus ir beraščiai X-XI amžių kunigaikščiai a la Igoris, kurie, rengdamiesi ką užpulti, įspėdavo savo puolimo auką, pranešdami: "Idu na vy" (einu prieš jus)?

Nors Lietuvos įstaigos neturėjo nieko sau prikišti santykiuose su raudonosios kariuomenės įgulomis, nors pas mus buvo pavyzdinga tvarka ir ryšio karininkai, kurie buvo gerai organizuoti ir pastatyti prie kiekvienos įgulos, atlikdavo itksliai ir greitai kiekvieną pagrįstą pageidavimą ar nusiskundimą, tačiau buvo imtasi dar papildomų priemonių ir ištisos raudonųjų įgulų apylinkės stropiai kontroliuoti. Tačiau ir ši priemonė Maskvai nepatiko: ji buvo išaiškinta, kaip noras kenkti ir ardyti jų įgulų gyvenimą, nes į ištremtųjų skaičių pateko kelios nepadoraus elgesio moterys, kurois Alytaus įguloje ėjo "skalbėjų" pareigas.

Nei specialinės komisijos darbas, nei saugumo organų priemonės, nei Min. Pirmininko Merkio paaiškinimai Maskvoje nepatenkino Sov. vyriausybės. Merkiui į pagalbą nuskubėjo URM Urbšys, tačiau ir šiam nepavyko pragiedrinti atmosferos. Vidaus reikalų ministro gener. Skučo ir Saugumo Direktoriaus Povilaičio atsistatydinimas taip pat nepatenkino. Atmosfera tiršėjo ir kas valandą buvo laukiama audros. P. Merkiui grįžus, Urbšys buvo pasilikęs Maskvoje. Jis bandė pasimatyti su Dekanozovu, tačiau šis buvo nepasiekiamas. Ir štai birželio 14 d. vakare p. Urbšys šaukiamas į Kremlių, kur Molotovas jam pareiškia turįs padaryti svarbų pareiškimą Lietuvos Vyriausybei ir čia pat, dalyvaujant iš mūsų pusės dar pasiuntiniui Natkevičiui ir iš sovietų — pasiuntiniui Pozdniakovui, skaito piktą, pilną melo ir pramanytų dalykų kaltinamąjį aktą Lietuvos Vyriausybei, kuriame: 1) tvirtinama, kad Lietuvos policijos organai grobstą sovietų karius, būtent Pisarevą ir Šmogvinecą, kurie ištrūkę, Butaevą, kurį Lietuvos policija nužudžiusi, o Šutovas ligi šiol nesurandamas; 2) teigiama, kad Lietuva sudariusi su Estija ir Latvija karo sąjungą, nukreiptą prieš SSSR, kas esą draudžiama savitarpio pagalbos sutarties VI-tuoju straipsniu ir slapta nuo SSSR būk palaikomi ryšiai tarp trijų Pabaltijos valstybių generalinių štabų, todėl Sov. Sąjungos vyriausybė reikalauja: 1) tuojau atiduoti teismui VRM gener. Skučą ir direktorių Povilaitį, (kurie, tenka pastebėti, jau nuo birželio 13 d. ryto buvo atsistatydinę, o Molotovas juos tebelaiko esančius savo pareigose), kaip tiesioginius kaltininkus provokacinių veiksmų nukreiptų prieš sovietų įgulas Lietuvoje, 2) kad tuojau būtų sudaryta Lietuvoje tokia Vyriausybė, kuri pajėgtų ir būtų pasiryžusi patikrinti garbingą įgyvendinimą savitarpio pagalbos sutartis ir suvaldytų sutarties priešus; 3) kad tuojau būtų patikrintas laisvas įsileidimas į Lietuvos teritoriją sovietų kariuomen. dalių joms patapinti svarbiausiuose Lietuvos centruose tokiame skaičiuje, kuris būtų pakankamas savitarpio pagalbos sutarties įgyvendinimui apdrausti ir provokaciniams veiksmams, nukreiptiems prieš sovietų įgulas, pašalinti.

Toliau sakoma, kad atsakymo bus laukiama ligi birželio 15 d. 10 val. ryto (Kauno laiku ligi 8 val.), o jau tuo metu buvo apie 00,30 min. Maskvos laiku, o nesuteikimas atsakymo iki paskirto laiko bus laikomas neigiamu atsakymu.

(Bus daugiau)

TOKIU BŪDU

PR. LAPIENĖ

Ant SLA lovio

Žiūrėdama į dabartinę Tėvynę, aš prisimenu dviejų vyrų pasikalbėjimą. Vienas jų sakė: **"Mūsų kliubai, draugijos, turėtų daugiau dėmėsio kreipti į lietuvių skurstančiąją spaudą."** Antrasis atšovė: **"O kuris gi laikraštis sunkiai gyvuoja? Ką tu čia šneki niekus!"** Pirmasis piktai: **"Bepigu tau, sėdinčiam ant SLA lovio."** Antrasis dar pikčiau: **"O tu maža sėdėjai?"**

Pirmasis vyras tuo laiku buvo Vienybės redaktorium, antrasis — Tėvynės redaktoriaus padėjėju. O dabar... Tėvynė tapo mizerniškiausiu Amerikos lietuvių laikraščiu, bet su 15,000 nuolatinių skaitytojų, kurių prenumeratos iškolektuojamos drauge su apdraudos mokesčiais.

Susivienijime "čistka"

Amerikos Lietuvio 13 Nr. telpa raštas vardu **"Susivienijime daroma "čistka"**. Jame sakoma, kad dėl visiško bankruto lėšų fonde iš SLA raštinės atleisti keturi darbininkai ir likusiems sumažintos algos. Susivienijime toks vargas prislėgęs, kad ir Pildomoji Taryba nutarusi sau algas apkapoti, tik **dėl laiko stokos nesuskubusi to padaryti.** Be to, apie Pildomąją Tarybą šitaip rašoma: ..**"gelžkeliai jau seniai savo tarifą nustatė 2c už mylią, bet Pildomosios Tarybos nariai dar vis po 5c už mylią iš SLA iždo išplėšia."** Skamba blogai, kvepia negardžiai, jei tai tiesa.

$10,000 su kaupu

Garsas sako, kad Katalikų Federacijos užsibrėžimas sukelti $10,000. Lietuvos vadavimo reikalams, pabėgėlių ir tremtinių šelpimui, baigiamas įvykdinti su kaupu. Tuo tarpu, sprendžiant iš spaudos, tie nelaimingi Lietuvos tremtiniai veik nieko nėra gavę iš tos gabiai aukas renkančios Federacijos. Argi ji lauktų Amerikos priimsiant Gabaliausko pasiūlytą planą sudarymui Lietuvai iš nelaisvės vaduoti Tarybai ir besiruoštų tokią Tarybą savo nariais užpildyti? Visgi tų katalikų nuoširdumas tautai yra abejotinas. Atrodo, kad jie šelpia tik tokius, kurie su jais vienodą giesmę traukia.

Katrą užjausti?

P. Bajoras, dabar einąs Tėvynės redaktoriaus pareigas, patarė SLA nariams siųsti užuojautą SLA vice prezidentui Mažuknai, nes tas daug kentėjęs, kuomet jį žmonės vadino komunistu, o Tėvynės redaktorius Kl. Jurgelionis neleidęs jam SLA organe savęs apginti. Ar reikia ko nors keistesnio? Bajoras, kuris sako visus lietuvius vienodai myląs broliškai, ne kiek neparodo rūpesčio ir nepasako SLA nariams, kaip jie turi elgtis del Jurgelionio prašalinimo iš Tėvynės redaktoriaus vietos. Juk jam ne tik nebėra Tėvynėj vietos pareikšti mintis, na, sakysim, kad ir savęs apginimui, bet jam atimta ir duona. Argi negeriau pritiktų pareikšti užuojautą Jurgelioniui?

Ieško kaltininkų

Iš laiškų ir Lietuvos spaudos matosi, kad Lietuva baigia susilyginti su Sovietų Rusija. Tai pastebėjo bolševikų autoritetai ir smarkiai pradėjo kankinti "smetonininkus." M a t, Sovietuose vargas žydi del "trockininkų", Lietuvoj — del tų "buržųjų smetonininkų". Pertekliuj buvusi mūsų tėvynė Lietuva, paverčiama elgetynu.

Moterų Vienybė

VISUOTINAS GROŽIS

Grožis yra neaprašomas gyvenimo džiaugsmas. Kilnus Keats pasakė: "Grožis yra tiesa; tiesa — grožis. Tai viskas, ką jūs žinote žemėje ir viskas ką jums reikia žinoti."

Yra gamtos grožio, meno grožio, žodžių grožio, veiksmų grožio, veido grožio, sielos grožio. Žmogus, mylįs grožį žmonėse ir daiktuose, turi taipgi mylėti Dievą, kurs juos sukūrė, — Dievas yra gabus menininkas grožio mokykloje. Mes esame jo mokiniai.

Nėra nieko taip kvepiančio, kaip gražus veidas, nuskaidrintas meilia siela ir vainikuotas puikiu šypsniu. Net ir dievai palieka savo puikią buveinę ir leidžias žemyn pagerbti šitokią esybę. Kas galėtų atsilaikyti prieš grožio vilionę?

Grožio meilė ir garbinimas yra sukrauta kiekvieno žmogaus sieloje.

Mes turime mokyti vaikus namie ir mokykloje grožio meilės ir grožio vertybės jo įvairiose formose. Priderančia "kultūros įstatų" pamoka, mes sugebėsime padaryt veidą pritraukiamesnį, malonesnį, labiau kvepiantį palaima.

Dieviška grožio meilė turi būti inkorporuota namuos, bažnyčioj, raštinėj, teatre, miesto planuos; mūsų pašnekėsy, mūsų elgesy; iš tikrųjų, visuos mūs žmoniškuos santykiavimuose Pasaulio Šviesėjai turi suprasti gilią šios tiesos svarbą.

Grožis yra lyg daržo gėlė, kuri leidžia savus saldžius kvapsnius.

Grožis yra kartu ultimatinis ir aukščiausias meno siekimas.

Kaip saulės spindulys, grožis slapta įlenda širdin... ją lengvina ir linksmina. Aš galiu gyventi be smagumo ar paguodos, bet aš negaliu gyventi be grožio, kurs yra sielos penas.

Jeigu tu nori išlaikyti savo kūno gražumą, tada religiškai maitink ir saugok savo kūno sveikatą ir proto palaimą.

Sveikata ir palaima turi labai didelės įtakos fiziniam kunui, ir šitaip saugo jo gražumą.

Grožio sapnas, grožio meilė, grožio garbinimas yra paties Dievo sukrauta mūsų sielose, kurs yra viso grožio branduolis, gražiausias mylėtojas.

Visi mes esame grožio garbintojai. Mes meldžiamės prie jo aukuro; ir kai kurią dieną mes pastatysime grožio religijai šventyklą, kuri sujungs visas širdis, ko kredai neįstengia padaryti.

Budrikas.

MĮSLĖ

Ji rūkė, jis ne.

Ji švaistė pinigus, jis juos uždirbo.

Ji turėjo draugą, jis neturėjo nieko.

Ji vykdavo vasarvietėn, jis sėdėjo namie.

Ji kasdien lošdavo kortomis, jis skaitė laikraštį.

Ji devėdavo karakulinį apsiaustą, jis — apšiurusį demisezoninuką.

Ji turėjo 11 porų šliurų, jis vieną porą batų.

Ji turėjo 8 skrybelaites, jis vieną.

Ji keldavosi apie pietus, jis — auštant.

Įspėkite, mielos skaitytojos, ar jis buvo jos vyras, ar ne?

Buvo, buvo — įspėjote.

ŽALIAME GOJUJE

Kaip man yra linksma šiam žaliam gojuj,
Vargus užmiršus, jaučiuos kaip rojuj.
Čia žali krūmai pilni paukštelių,
Čia tik klausykis jųjų balselių...

Užvis gražiausia, kuomet iš ryto,
Rasa nuo lapų dar nenukritus,
Čia pakvepuoti, pasidairyti,
Dvasia ir kūnu atsigaivinti...

Laukai žaliuoja, gėlės pražydo,
Malonus kvapas orą pripildo.
Bitutės skraido, po žiedus nardo,
Žiogų balseliai tylą suardo.

Saulutė šviečia, žemelę šildo,
Žmonelių širdis džiaugsmu pripildo.
Vėjelis pučia, šakas linguoja,
Lapus šiurena, laukus banguoja.

Gerybės auga, viskas plėtojas,
Dirvos užsėtos su vasarojais.
Neapsakyta gamtos grožybė, —
Jausmus gaivina, širdį ramina.

Juzė Kronkaitytė - Dičkienė.

KĄIP MARGINTI MARGUČIUS

Mūsų tautos tradicinis Velykų stalo papuošalas — marguti. Kiekviena šeimininkė, turtinga ar beturtė, stengiasi Velykoms kuo daugiausia margučių prisimarginti ir, tuo pačiu, gražiau savo Velykų stalą papuošti. Velykinius margučius dailina lenkai ir kitos tautos. Bet tokio margučių raštų įvairumo ir gausumo, kaip mūsų tautos, berods, niekur kitur ir nėra.

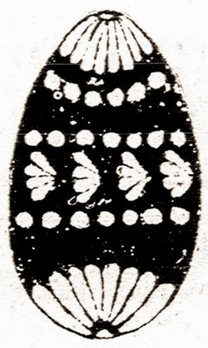

Marginti margučiams yra du būdai. Vienas iš jų atliekamas vartojant vašką. Tirpstančiu vašku išpaišoma karštame kiaušinyje įvairių raštų. Po to kiaušinis dedamas į dažus. Visas kiaušinio paviršius nusidažo. Lieka nenudažytos vaško žymės. Taip gaunami šviesūs raštai tamsiame dugne.

Kitas būdas yra krapštymas aštriu peiliuku kiaušinio paviršiaus, kuris prieš tai jau yra nudažytas. Krapštytų margučių raštai yra stangesni, juose vyrauja tiesios linijos. Nors šiuose margučiuose daug matyti dailintojų sumanumo, bet jie dažnai neatrodo tiek savaimingi ir originalūs, kaip vašku dažyti. Vaškiniuose vyrauja liaudies ornametika, o skutinėtuose margučiuose raštai dažniausiai pasisavinti iš kitų valstybių.

Kad Velykos būtų gražios, prisimarginkime kuo gražiausių margučių!

Saulėtoms dienoms artėjant.

SAULĖTOMS DIENOMS ARTĖJANT

Pirmosios giedrios ir saulėtos pavasario dienos yra didelis mėginimas daugelio moterų veido spalvai. Ypač tos dienos yra "blogos" toms, kurios per žiemą daugiausia sėdėjo namuose. Ryškioj giedrių dienų šviesoj sunku moterims paslėpti savo veido gelsvą blyškumą. Ir teinka ieškoti priemonių, kaip dailiai parausvinti, atgaivinti pavargusį veidą.

Sveika spalva

Sveika, naturali veido spalva dabar madoje. Tokia ji lygiai graži ir prieš sniego baltumą ir prie saulės šviesos. Dažniausia tikrai sveiką veido spalvą turi sportininkės. Jų veidas yra patvariai sveikos spalvos: jų skruostai visada rausvi, akys gyvos ir blizgančios.

Tačiau, kol sulauksime atostogų, kad geras oras ir poilsis atgaivintų jūsų veido spalvą, ja tenka pasirūpinti dirbtinomis priemonėmis.

Pirmiausia reikia atminti, kad pavasarį, kada veido oda yra lepi ir jautri, labai atsargiai reikia ją pratinti prie smarkesnių vėjų ir saulės. Daugeliui kurį laiką tenka nustoti praustis su muilu, nes nuo to oda pleiskanoja ir raukšlėjasi. Vakare jautrios odos veido visai neprausti, o nuvalyti riebiu kremu. Jeigu oda nėra per daug sausa — geriausia praustis su muilu ir patepti labai švelniu kremu.

Jeigu rytą veidas yra nublyškęs ir atrodo suvytęs, galite jį pagražinti geros rūšies pudra. Pirma plonai patepkite dienos kremu, paskui pudruokite. Vasarai pudrą reikia pasirinkti ryškesnę, negu pudravotės žiemą. Pradžioje turite pradėti nežymiai ryškinti veido spalvą. Geriausia iškarto pasipudruoti blyškia pudra, o paskui skruostus ir smakrą papudruoti tamsesne spalva. Perėjimai į tamsesnę spalvą reikia rūpestingai išlyginti, kad jie atrodytų kiek galint natūraliau. Paskui, kai veidas paruduos nuo saulės ir vėjo, galima jį visą pudruoti lengva, tamsia pudra ir tai tik dėl to, kad neblizgėtų, kad įgautų švelnų, matinį atspalvį. Pudros žymių ant veido neturi matytis. Pasipudravus, po 3-5 minučių, veidą reikia gerai nušluostyti vata.

Tačiau jaunesnio amžiaus moterims, ypač norinčioms turėti natūraliai gražią veido spalvą, nepatartina kremu nei pudra uždengti veidą nuo gaivynančios saulės ir vasaros vėjo įtakos. Kai tik veidas įpranta prie vasaros sąlygų, galima jį palikti švarų, kad galėtų laisvai kvėpuoti ir juo greičiau atsigauti po žiemos nuovargio.

Susiklausykim ir mylėkimės, tai būsime stipri, graži šeimyna, būsime laimingi dailiame darželyje.

MOTERŲ VIENYBĖS VEIKLA

Pereitame Moterų Vienybės susirinkime buvo aptarta ir diskusuojama pavasario programas, kuris atrodo gana didelis.

Susirinkime priimtos dvi naujos narės: ponios Blake ir Šapola.

Išsiųsta auka $15.00 Petrui Jankui į Maryland valstybės ligoninę, kuris laišku kreipėsi į Moterų Vienybę, prašydamas sušelpti ten esančius lietuvius ligonius, kurie serga neišgydoma liga.

Pirmininkė įteikė raportą apie neseniai įvykusias pramogas ir pranešė, kad su valdybos pagelba organizuojami Moterų Vienybės skyriai kituose miestuose. Šia proga, prašome visas tas veikėjas į kurias buvo kreipiamasi, kad mūsų pasiūlymą bandytų greičiau įvykdinti, nes dar šį pavasarį norime sušaukti Amerikos lietuvių moterų konferenciją.

Pirmas Moterų Vienybės skyrius jau susiorganizavo. P-lės Jurevičiutės pastangomis Brooklyne turėsime Moterų Vienybės Jaunimo skyrių, kuriame bus priimamos tik merginos. Naujas skyrius bus oficialiai įvesdintas Moterų Vienybės rengiamuose pavasario šokiuose. Šokiai įvyks gegužės 16 d. McAlpin viešbutyje. Tai bus Brooklyno gražiųjų lietuvaičių debiutas ir įstojimas į visuomeninę veiklą. Bilietų komisijos narė, p. Šimėnienė, susirinkime išdalino didesnę pusę bilietų ir tikisi, kad netrukus visus pasiseks parduoti. Bilietų kaina $1.00.

Vienybės bazaro reikalu, buvo nutarta pirkti $15.00 vertės dovaną. Be to, kiekviena narė žadėjo atnešti gražių rankdarbių ir kitokių dovanų. Kadangi tik dvi savaitės iki bazaro atidarymo teliko, tai visos narės, kaip bitės sukruto dirbti. Jau nekartą buvom pavadintos bitės, nes iš visų moterų organizacijų sako, darbštesnės grupės, kaip Moterų Vienybė, nėra. Dabar, kada susilaukėme ir jaunesnės grupės, tai, suprantama, darbas eis daug sparčiau. Narės, kurios dėl įvairių priežasčių negalėjo susirinkime dalyvauti, bet norėtų aukoti Vienybės bazarui, prašomos dovanas nuvežti tiesiog į Vienybę.

Mūsų gabioji vicepirmininkė, Uršulė Bacevičienė, raportavo apie kortų vakarą. Visos pritarė, kad ateinančiame socialiame susirinkime vėl būtų rengiamas kortų vakaras. Bus gražių dovanų laimėjimams ir gardžių užkandžių. Užkandžius pagamins patyrusios šeimininkės, p. Kulbokienė, p. Vikrikienė, p. Pociuvienė ir p. Šimėnienė. Kortų lošimo tvarką ves dvi linksmos ir mylimos M. V. narės, p. Bull ir p. Kručienė. Narės ir ne narės, moterys ir vyrai, kurie nori vakarą linksmai praleisti, kviečiame dalyvauti Moterų Vienybės kortų vakare balandžio 15 d., 8 val. vak., Susivienijimo salėje.

Sveikiname narę, p. Alexis, kuri neseniai sulaukė dukrelės. Linkime naujagimei sveikai ir laimingai užaugti, kad netrukus galėtume prirašyti prie Jaunimo Skyriaus.

M. S.

Lietuvių kalbos mokyklėlė

Girdėjau daug išsireiškimų ir pageidavimų Brooklyno lietuvių tarpe, kad reikėtų įsteigti nepriklausomą lietuvių kalbos mokyklėlę. Kiekvienam suprantama, kad tai yra didelis darbas ir nešantis nemažą atsakomybę. Tėvams, kuriems rūpi vaikų lietuviškumas šiuo reikalu ypač susidomėję.

Moterų Vienybei, rodos, nebūtų sunku tokią mokyklėlę įsteigti, jeigu atsirastų užtektinai didelis skaičius susidomėjusio jaunimo, kuris norėtų lietuvių kalbos išmokti. Moterų Vienybė jau turi tinkamą planą ir gavusi žinomo profesoriaus sutikimą, pašvęsti savo laiką, lietuvių kalbos dėstymui.

Kurie norėtų, kad Moterų Vienybė tokią mokyklą įsteigtų, prašomi atsiliepti laišku, pareikšdami savo nuomonę. Rašykite: Moterų Vienybė, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

M. Strumskienė

VELYKŲ PAPROČIAI LIETUVOJ

Ryšium su Velykomis Lietuvoje yra daug papročių, burtų.

Pav., kad kandys neėstų žieminių drabužių, Velykų naktį miegant jais užsiklojama.

Velykoms stengiamasi išvirti kuodaugiausia kiaušinių. Ko daugiau išvirta kiaušinių, to geresnis bulvių derlius ateinantį rudenį. Bulvės bus pakasios.

Jeigu kiaušiniai ant Velykų stalo gerai lupasi, bus geri ir gero pluošto linai.

Kad per visus metus negęstų pienas, pirmą Velykų dieną šeimininkė pati melžia karves per šermukšnio šakeles.

Velykų pirmą dieną ant stalo turi būti šviežio sūrio. Tas ne tik šeimininkių apsukrumo ženklas, bet kartu rodo, kad ateinanti vasara bus šviesi, gera.

Šeimose, kuriose yra mažų vaikų, Velykų pirmą dieną į avis žiūrima ne mažesniu atidumu, kaip ir į vaikus. Ypač stengiamasi, kad avims nieko netrūktų ir kad jos nebliautų. Jei pirmą Velykų dieną bliauna avys, tai ženklas, kad vaikai per visus metus bus rėksniai ir sirguliuos.

Širdinga dovana Vienybės bazarui

Šį Vienybės numerį bebaigiant spausdinti, į redakciją atėjo tikrai gilaus nuoširdumo lietuvė patriotė, tai p. Antanina Cirkelienė, gyvenanti 214 Elderts Lane, Brooklyn, N. Y. Tai kukli, bet didelės pagarbos užsitarnavusi lietuvė moteris.

Ji atnešė gražiausias dovanas, kokias iki šiol Vienybė bazarui yra gavusi. Atidarius gražiai surištą dėžutę, joje rasta puiki rankomis siuvinėta staltiesė, du, taip pat rankomis išsiuvinėti užvalkėliai ir dvylika nepaprasai gražiai išsiuvinėtų moteriškų nosinėlių.

Atnešus tą dovaną, dar paėmė nemokamoms atostogoms knygelę bilietų išplatinti.

Išeidama paprašė lietuviškų knygų. Jas perkanti savo anūkams, kurie noriai skaito lietuviškas knygas. Nors ji atnešė Vienybei tokią didelę dovaną, tačiau ir už knygas būtinai norėjo sumokėti. Girdi, ką aš aukoju, tai aukoju, o ką gaunu, už tą sumoku.

Moterys tiki, myli ir pasiaukoja daugiau už vyrus. Juo daugiau kas pasiaukoja, juo jis aukštesnis. Štai moterų pirmenybė!

Visiems musų draugams linkim linksmiausių Velykų!
IGNAS SUTKUS
REPUBLIC BAR & GRILL
492 Grand St. Brooklyn

Linksmiausių Velykų linkiu visiems savo draugams
Jurgis Puidokas

Sveikina visus savo draugus Velykų šventėmis
Andrius Turauskas ir Jonas Baležentis
Lietuvių restaurantas, užeiga ir salė parengimams
49 Ten Eyck St. Brooklyn

Širdingiausi velykiniai sveikinimai visiems mano draugams ir pažįstamiems.
Jonas Kraulaitis

Su linksmomis Velykų šventėmis
ir su pavasario džiaugsmais
sveikinu visus savo draugus
ir pažįstamus
JURGIS KARPUS,
Lietuvių Piliečių Klubo vedėjas
280 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV. 4-9673

Su Velykoms
su margučiais
ir su saulėtu pavasariu
sveikina visus
savo draugus
ir pažįstamus
ANTANAS POVILANSKAS
IR
VALERIJA BALVOČIUS
158 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-937

VISIEMS SAVO DRAUGAMS LINKIU LINKSMIAUSIŲ VELYKINIŲ ŠVENČIŲ!
JOSEPH ZEIDAT
LIETUVIŲ GERIAUSIA UŽEIGA
IR RESTAURANTAS
Skaniausias Alus, Vynai, Degtinės ir patogus kambariai nakvynei atvažiavusiems iš toliau.
★
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINA
BRUNO MINET
BAR AND GRILL
Vynai — Likeriai — Alus
SOUTH 10th ST. BROOKLYN, N. Y.

Širdingiausi velykiniai linkėjimai visiems mūsų draugams
JOHN VALEN, Jr.
BAR & GRILL
Vieta, kur visiems malonu užeiti ir skaniai pasivaišinti
321 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Linksmiausių Velykų linkiu visiems mūsų draugams
STANLEY MISIUNAS
PARAMOUNT CABARET
Skaniausi gėrimai ir puiki salė šokiams
473 Grand Street Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-9851

Moterų Vienybės
PAVASARIO ŠOKIAI
Penktadienį, gegužės 16 d., 1941 m.
McALPIN HOTEL ROOF GARDEN
Broadway ir 34 gatvė, New Yorke
PRADŽIA 8 VAL. VAK. ĮŽANGA $1.00

PRESIDENTO SMETONOS ŽODIS VAŠINGTONO SPAUDOS ATSTOVAMS

To visit America some day was my dream since childhood. Almost every Lithuanian family has emigrant relatives in America, which, of all countries, was the most popular in Lithuania. America was dear to me not only because a great number of my countrymen enjoy freedom and prosperity here and have not forgotten their mother country, but also because America inerested me as a gigantic laboratory of human endeavor, founded on almost boundless liberty.

Not only the names of great American cities like New York, Chicago, Pittsburgh, Boston and Philadelphia are popular in my country, but also the names of great American statesman and Presidents: President Wilson to us was the emancipator of oppressed small nations, while President Roosevelt enjoys popularity as a trusted and courageous protector of all small nations, now victims of totalitarian aggression.

When in 1918 Lithuania's independence was proclaimed, we looked to America for assistance and obtained not only moral encouragement, but also much needed material aid.

I am happy to be in Washington, the capital of this great country where democracy is not only preached but practiced. However, I never expected to see America under the present conditions in my own country. Nearly one million Lithuanians emigrated to this country because of Czarist Russian backwardness and oppression, and now I have come here as a victim of Soviet aggression.

I arrived in New York from Brazil on March 10, traveling via Germany, Switzerland, France, Spain and Portugal, and I am deeply grateful to the American authorities for the refuge accorded me and my family.

On June 15, 1940 I left my country just a few hours after the bolshevik Russian troops invaded it. I am still the lawful President of the Republic of Lithuania, the first and fourth, but not the last, I hope, elected by the people under the existing Lithuanian Constitutional law. I have not forfeited any of my rights. I left my peaceful, progressive and freedom-loving country in protest against the unprovoked and premeditated invasion, hoping to be more useful ot the cause of restoring Lithuania's freedom.

The occupation of Lithuania, as well as other Baltic States, was perpetrated by an unscrupulous neighbor in violation of existing international treaties and solemn promises, and in spite of the condemnation of aggression by the Soviet leaders on many occasions both in Moscow and ir Geneva.

All the constructive and intensive work carried on during 22 years of independence, of which the Lithuanians have been proud, has been ruined now by the destructive policy of the invader. Hundreds of intellectuals of all professions have been imprisoned without trial, deported, or simply disappeared without any trace. Farmers, factory workers and people of all walks of life have been deprived of their freedom, land, homes, property, security, savings etc. The whole country is subjected to a reign of continuous terror and deprivation.

The diplomatic and consular representatives of foreign countries in Lithuania during and after the invasion, are fully aware of the will of the Lithuanian people to live an independent life, and the shock they suffered because of the Soviet invasion. The story of "rejoicing" and "free" parliamentary elections was invented by the invader to mislead world opinion, but, thank God, he did not succeed.

Travelers familiar with the conditions in Soviet Russia and in the Baltic States before the crisis can well realize the extent of Lithuania's, Latvia's, Estonia's and Poland's misfortune.

Words of greatest value and significance have been heard from the highest authorities of this great country, —words of cheer and encouragement, that small nations have the same right to the sunshine of freedom as the most powerful ones, and that right, and not brutal force, should be the judge in international controversies.

I do hope the day will come when right and justice will triumph over aggression, and that my country will be free and independent again, for Lithuania has proved to be worthy of independence and freedom.

The just and lofty American policy of non-recognition of the results of the use of force or the threat of force is the anchor of hope that elementary rights to live an independent life for the benefit and glory of civilized mankind will be restored to all small nations, among them Lithuania.

The world situation, as I see it, makes America's role tremendously important. All victims of aggression, I believe, would be only too glad to offer every assistance left in their possession to those heroic nations now effectively resisting forces of aggression. As far as the Lithuanians are concerned, they will do their part. As for me, while in this country I intend to do some writing, to see more of America and to learn more about the functioning of America's democratic system ant its institutions.

L. Sp. Ž.

P. KLIMO LIETUVIŲ TAUTOS ISTORIJOS PIRMAS TOMAS

Petras Klimas, Lietuvos Pasiuntinys Prancūzijoje, jau 1916 metais buvo parašęs Lietuvos Senovės Bruožus (atspausdinta Vilniuje 1919 m.). Per 25 metus jis toliau rinko ir tyrinėjo mūsų istorijos medžiagą. Šio karo pradžioje jau buvo sutvarkytas I tomas, kurs apima senovę ir pirmuosius septynis amžius po Kristaus.

Dabar, nepaisydamas įvykių ir to, kad Rusijos ambasada Paryžiuje išvogė privatiniame sandėlyje sudėtą visą jo biblioteką sykiu su kitais asmeniniais jo daiktais, P. Klimas galutinai suredagavo tą pirmą tomą ir papildė jį reikalingais paveikslais ir žemėlapiais.

Visas veikalas turės bent keletą (bene dešimts) tomų.

Pirmojo tomo turinys: Prakalba. **I. Žiloji senovė.** 1. Akmens amžiai. 2. Žalvario amžiai. 3. Senovės gintaras. 4. Kalbininkų spėjimai. 5. Graikų žinios iki V amž. prieš Kristų. 6 Herodotas. 7. Pytheas. 8. Germanų pasirodymas. 9. Strabonas. II. **Pirmieji amžiai po Kristaus.** 10. Įžymieji geografai: Mėla, Plinius, Tacitus, Ptolomėjus. 11. Didžioji tautų maišatis. 12. Aisčiai tautų maišaties epochoje. 13 Alanų ir gotų legendos. 14. Archeologijos duomenys (senieji ir viduriniai geležies amžiai). 15. Kalbos liudymai. 16. Kai kurios išvados.

Tas tomas yra papuoštas šimtu paveikslų ir žemėlapių.

Priede yra paduotos reikalingos ištraukos iš senųjų veikalų (Heredotus, Diodor, Siculus, Strabo, Monumentum, Ancyranum, Pomponius Mela, Plinius, Tacitus, Ptolomaeus, Marcianus, Heracleenses, Ammianus Marcellinus, Jordanes, Paulus Diaconus, Cassiodorus, Christianus, Saechsische Weltchronik, Simon de Keza, Johannes Turoczius, Dlugosz, Laurentius, Blumenau, Erasmus Stella).

Štai to tomo **Prakalba:** Ilgai Lietuvos istoriją tyrė ir rašė žmonės, kurie nejautė arba nebrangino jos lietuviškumo. Jų akyse lietuvių tauta net atsiskyrė nuo Lietuvos vardo. Užuot sekę lietuvių amžių laimėjimuose ir nelaimėse, jie apsirėžė tuo ar kitu žemės gabalu, kur lietuviai išplėtė arba atlaikė savo valdžią! tuo būdu ilgainiui svetimi istorikai net prarado tautą lietuvių žemėse.

Istorijos metodas pats savaime leidžia ir privalo tyrinėjimų sritį laisvai aprėžti ar nustatyti. Gamtos moksluose mes išimame iš pastebėtų faktų jų bendrumus ir iš jų išvedame dėsnius, kuriais suvokiame gamtos įvairumą. Istorijoje — priešingai — mes ieškome įvairumo, skirtingumo, savitumo. Faktų faktai su smulkmenomis rūpi istorikui, kurs seka jų rezginio plėtrą ir kitiems. Kadangi tą ar kitą jų grupę arba net kurį vieną iš jų. Jis gali aprėžti ir laikotarpį, kuriame jis nori pasirinktus faktus ar kurį įvykį atvaizduoti ir išaiškinti.

Štai kodėl istorijos moksle visų svarbiausia yra istoriko intencija arba pasirinktas uždavinys. Nuo jo intencijos priklauso tyrinėjimų kryptis. Lietuviui Lietuvos istorija turi nusekti iš amžių gilumo tą lietuvių tautos kelią, kuriuo ji priėjo šių dienų būtį. Kaip, kodėl lietuvių tauta per amžių amžius tverdama yra šiandien tokia, o ne kitokia ten, o ne kitur, ir kaip tai atsitiko, kad šiandien ji turi tų, o ne kitų sunkumų savo gyvatoje — tai uždavinys kurį gali pasiimti tiktai tyrinėtojas lietuvis.

Kai kurios to tomo **baigiamosios išvados:** Ką duoda mūsų istorijai visi tie tyrinėjimai, kuriuos apžvelgėme ligi šio perijodo galo, t. y. ligi 800 m. po Kristaus? Toks klausimas nekartą galėjo kilti net kantriam skaitytojui. Bet jo kantrybė neturėjo pasilikti bergždžia, nes tie ieškojimai išryškino pačius pagrindinius dalykus tolesniems tyrinėjimams.

Pirmiausią mes įsitikinome, kad lietuvių giminės nuo žiliausios senovės beveik nepakeitė savo vietovių ir kad bent nuo pirmųjų krikščionybės amžių jos jau siekė Baltijos jūrą tarp Vislos ir Daugavos. Nei graikai nei senieji romėnei nėra davę tiesioginių žinių apie mūsų kraštus, bet jų pasakojimai apie skitus, sarmatus, neurus ir net apie hiperborėjus priartino to metų pasaulį prie paslaptingų šiaurės sričių ir užvėjų. Dar arčiau susiėjo su tuo pasauliu mūsų pakraščius pamėgtas ir išgarsintas senovėje gintaras, kurio kilmė vargu begali kelti abejojimų.

Pagaliau aisčių vardas, bemaž tuo pačiu metų konkretizuotas kaip mūsiškis galindų ir sudinių vardais, atvertė visai tikrą mūsų istorijos lapą.

Iš neramaus germanų, hunų ir slavų judėjimo epochos mums teko iškovoti visą esamą medžiagą, idant įsitikintume, jog lietuvių giminės nebuvo to judėjimo apimtos, nors ir gavo pajusti jo šoninius smūgius. Buvo, berods, tvirtinta (Jordono), kad aisčiai buvo pasidavę gotų valdovui Ermanarikui (IV a.), kurs juos paverges ne smurtu, bet savo šaunumu ir išmintimi. Pasilieka lygiai neįrodomi ir vėlesni padaviniai, kad mūsų kraštas buvęs Atilos užimtas (V a.), o kai dar vėliau čia buvę atsikėlę iš rytų alanai ir skandinavai iš anapus Baltijos jūrių.

VI a. pradžioje iš nepakeistų savo sodybų atsiliepė patys aisčiai, siusdami pasiuntinius Ravenos Teodorikui. Šio pastarojo atsakymas — laiškas atžymėjo vieną iš didžiųjų mūsų istorijos etapų. Po to dokumentai bus vėl kuriam laikui nutilę, leisdami pasakoms ir legendoms paveržti jų vietą, tačiau mūsų giminių būtis ir veiksmai nebepaliaus buvę jaučiami Baltijos pakraščiuose. Nuo IX a. mes galėsime tat pažymėti jau visai konkrečiais istoriniais liudymais.

Mano dienos

NELĖ LAPĖ

Mūsų klasėje yra daug išdykėlių. Tiesa, jie kai kada labai visus savo šposais trukdo, bet kai kada tik prijuokina. Nors tai ne dažnai atsitinka. Toki išdykėliai dažniausiai būna išsiųsti iš klasės arba palikti po pamokų. Didžiausia bausmė yra nusiuntimas į mokyklos vedėjo ofisą.

Bet, kaip sakiau, kartais tik gardžiai visus prijuokina ir bausmės nesusilaukia. Štai vienas toks nuotykis. Mūsų anglų kalbos mokytoja dažnai kai kuriuos mokinius įspėja, kad nesakytų "love", kalbėdami apie valgius. Sako turi sakyti "like." Ypač tokius įspėjimus ji dažnai turėdavo padaryti vienam klasės išdykėliui, kuris pasižymi savo juokais. Po vieno tokio pamokinimo, jis ramiai pakėlė ranką ir, paklaustas, atsakė: "Mrs. Field, I like potatoes, but I love cake!" Mokytoja ir mokiniai tik smarkiai nusikvatojo.

Kitas vaikas dažnai ateina į klasę purvinomis ausimis. Mokytoja daug kartų jį yra išsiuntusi apsipraustĩ. Bet vieną dieną jis pasirodė klasėje nepaprastai baltomis ausimis. Jos buvo nenatūraliai baltos. Mokytoja tai pastebėjo ir po trumpos investigacijos suprato, kad tai buvo tokios ne nuo vandens ir muilo, bet nuo... kreidos. Atsibodo jam nuolatiniai mokytojos barimai ir jis savanoriai "nusišvarino" ausis kitokiomis priemonėmis.

Neseniai išleista knyga "My Name is Aram" mus taip gi daug prijuokino. Ji visa prirašyta apie vieno berniuko, Aram, nuotykius. Apaskymėliai tokie natūralūs, kad mums visiems patiko. Kai mokytoja baigė tą knygą skaityti, vienas išdykėlis rimtai paklausė: "I wonder if they would laugh like that if I wrote my life?" Mokytoja atsakė, kad jo nuotykiai galėtų juoku pralenkti ir Aram. Mes su tuo sutikome ir dar gardžiai pakvatojame.

Taip, išdykėliai kai kada savo tokiais šposais labai trukdo mokytis, bet be jų gyvenimas būtų nejdomus.

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkitės:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius,
Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai
Kreipkitės:
IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET
Tel.: EVergreen 8-7179

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir Iventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną
Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ
981 Broadway Brooklyn, N. Y.
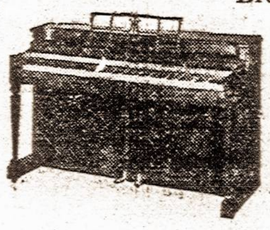
Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų.
Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarnavimą.
Tel.: JEfferson 3-6993

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
GRAND FURNITURE CORP. CHAIR
409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS
Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių
Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

Po miestą pasidairius

Minės gimtadienį

Gegužės 8 d. alinės 891 Grand St., B'klyne savininkas, Stanley Adomaitis, minės savo gimtadienį.

Jono Valaičio radijo programos

Jono Valaičio Lietuvių Radijo Balso programos iš WHOM, 1480 kcs., 1,000 wattų perduodamos antradienių, ketvirtadienių ir šeštadienių rytais nuo 8:30 iki 9. Jūs girdėsite žinias, parinktą muziką ir įvairenybes, Velykų šventėms pritaikytoj nuotaikoj.

Apreiškimo parapijos bažnytinis koncertas

Pereitą sekmadienį Apreiškimo parapijos bažnyčioj nuo 7:30 val. vakare buvo gražus bažnytinis koncertas, kurį surengė, klebono Norberto Pakalnio pritarimu ir pagalba, muzikas Jonas Jankus, parapijos vargonininkas. Koncerte gavėniai pritaikytas giesmes labai gažiai giedojo paarpijos choras, p-lės Dragūnaitė ir Maslauskaitė, pora svetimtaučių dainininkų ir vargonais grojo jaunasis, Justas Jankus.

Žinomas jaunas sportininkas iš Kearney, N. J., Vancevičių sūnus, Jonas, ritosi Danbury, Conn. Ten jam taip pavyko, kad per 5 minutes savo oponentą lengvai parbloškė. Jis džiaugiasi, kad jam Velykos būsiančios daug malonesnės.

Minėjo gimtadienį

Alinės savininko Stanislovo Mačionio, kampe Colgate ir Waynne St., Jersey City balandžio 4 d. įvyko gimtadienis. Jo gimtadienio proga jį sveikino žmona, duktė ir žentas Kelsey linkėdami ilgiausių ir laimingiausių metų.

Svečiuose pas J. Jokubaitį

Aną dieną, Maspetho žinomas fotografistas, Rapolas Kručas, laikraštininkas Jonas Kruzė ir šių žodžių rašytojas lankydamiesi Long Island, sustojo pas buv. Vienybės administratorių, Jurgį Jokubaitį.

Jokubaiits neseniai nusipirko naują puikią vietą su dideliu baru, sale ir gražiausia valgykla Long Island. Jokubaičio Švyturys — George's Lighthouse, galima patogiai privažiuoti važiuojant 25 keliu, Commach, L. I.

Atsiskirdami, klausiame:— "Tai ką pasakysi, p. Jokubaiti?"

— "Ogi, štai ką," jis atsakė.

"Velykų šventėmis, sveikinu visus brooklyniečius."

Jonas Valaitis.

SVEČIUOSE PAS PREZIDENTĄ SMETONĄ

Viršutinėj eilėj, iš kairės — Juozas Ginkus, R. Kurdinaitis, A. Jezavitas, Kl. Vokietaitis, J. Jankus, gen. kon. J. Budrys, Pr. Aleksis, A. K. Kairys, A. Pečkaitis ir J. Atkočaitis. Vidurinėj eilėj — P. Atkočaitienė, J. Tubelienė, Smetonienė, prezidentas Antanas Smetona, J. Valukienė. Trečioj eilėj — A. Atkočaitienė, A. Bačiuskaitė, B. Ambraziejūtė, St. Augutytė, A. Ambraziejūtė, A. Jezavitaitė.

Vieną kartą metuose

Lietuviškos spaudos draugai, vienybiečiai, prašomi kaip kas metai, paskirti savo dovanas Vienybės bazarui.

Vienybės bazaras jau visai arti, visi įrengimai jau daromi ir dovanos bazarui jau plaukia. Neatsilikime ir šiais metais. Vienybės bazaras šiais metais bus didžiausias už bet kurį kitą paskutiniu laiku buvusį, nes Vienybė, seniausias lietuviškas laikraštis šiais metais švenčia savo 55 metų jubiliejų. Tad šiais metais būkime ypatingai rūpestingi bazaro pasisekimu. Bazaras truks net devynias dienas, todėl laimėjimams reikalinga daug dovanų. Jau dabar laikas jas Vienybės bazarui paskirt. Lietuvės ir lietuviai šiais sunkiais lietuvių tautai laikais susirūpinkime lietuviškos spaudos likimu ir jos kilimu. Remdami bazarą, remiame lietuvišką spaudą, o kartu stipriname lietuviškos veiklos sekmingumą ne tik čia, bet ir visame pasaulyje, nes Vienybę skaito lietuviai gyveną visame pasaulyje.

Atgaivino Baltos Lelijos chorą

Kovo 21 d. įvyko vyrų choro susirinkimas Harrison, N. J., kuriame dalyvavo apie 10 dainininkų. Visi, vienbalsiai, nutarė atgaivinti Baltos Lelijos chorą, kuris laikinai buvo nustojęs veikti, J. Stasilioniui išvykus į Lietuvą 1939 metais. Vasario 14 d. jis grįžo į Ameriką ir birželio 14 d. apsivedė. Po dviejų mėnesių atostogų Floridoj J. Stasilionis, pagaliau, nutarė vėl imtis darbo. Baltos Lelijos chorą, netrukus, išgirsite iš stoties WHOM, 1450 Kl. Choro vedėjas B. Žukas.

New Jersey lietuvių radio valanda balandžio 20 d. rengia koncertą Švento Jurgio svetainėje, 182 New York Avenue, Newark, N. J. Pradžia 4 val. p. p., įžanga 50c. Programą išpildys Baltos Lelijos vyrų choras ir neseniai susiorganizavęs merginų choras. Neužmirškite tos dienos, visi dalyvaukite koncerte, balandžio 20 d.

Reporteris

Iš lietuvių spaudos klubo veiklos

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro raštinėje, kovo 27 d. buvo L. S. K. šeštas metinis susirinkimas. Išklausius valdybos raportų, buvo valdybos rinkimai sekantiems metams. Pirmininku išrinktas A. S. Trečiokas, vicepirm. — P. Jurgeliutė, sekretorium V. F. Jankauskas, fin. rašt. — P. Bajoras, iždininku — kun. A. Milukas, knygininku — A. B. Strimaitis, informacijų komisijon — M. Kižiutė, pramogų — E. Trečiokienė, politinės ekonomijos — O. Valajtienė, V. Budrikas, V. Ambrazevičius, literatūros — P. Bukšnaitis, M. L. Vasil, A. B. Strimaitis.

Išreikšta padėka SLA Pildomajai Tarybai už suteikimą vietos klubo susirinkimams.

Paaukota Vienybės naujos raidžių rinkimui mašinos fondui $5.00 iš iždo.

Nariai sumokėjo savo metines duokles.

Balandžio 20 d. š. m. SLA Penktas Apsikritys šaukia didžiojo New Yorko, Brooklyno ir Jersey val. lietuvių draugijų konferenciją. Klubo atstovu išrinktas V. F. Jankauskas.

Kun. A. Milukas pasižadėjo klubui patiekti paskaitą gegužės mėnesio susirinkime apie Chicagos lietuvių kultūrinę ir socialę veiklą. Kun. A. Milukui sukanka 70 metų amžiaus birželio 13 d. Ta proga klubas nori atžymėti mūsų nenuilstančio darbuotojo sukaktį. Tikimasi, kad visi nariai tuo susidomės. Šio Spaudos Klubo sumanytoju yra kun. Milukas, kuris minėdamas 40 metų viešojo darbo sukaktį šio korespondento namuose įkūrė šį klubą. Tai buvo 1935 m.

Klubas nutarė užsiprenumeruoti kun. Miluko veikalus už nužemintą kainą $25.00.

Išreikšta padėka klubo valdybai, kuri tarnavo per keletą metų, o ypač klubo pirmininkui dr. M. J. Vinikui.

A. B. Strimaitis.

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS IR KLIJENTAMS

VARPO KEPYKLA

A. M. BALCHUNAS, Sav.

42 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y.

ANTANAS DAUKANTAS

Jony's Bar & Restaurant

948-950 JAMAICA AVE.

Tel. AP. 7-9793

RESTAURANAS IR BARAS

Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms

★

GERAS PATARNAVIMAS

JAUKI NUOTAIKA

TONY'S BAR & GRILL

ANTANAS DAUKANTAS, sav.

948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills, Brooklyn, N. Y.

PARK FLORIST

GĖLININKAS

MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.

79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Tel.: VIrginia 9-3112

Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t. Taip pat nuomojam palmes.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS

(ŠALINSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ

(RADZEVIČIUS)

TEL. STAGG 2-4409

402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night. HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĘ

ALEXANDER'S

SHAMPOO IR HAIR TONIC CO.

Už 50 centų jūs galit įsigyti butelį Alexander's Castile-Olive Oil Shampoo, kuriuo netik švariai išplaunama galva, panaikinamos pleiskanos, bet ir plaukų spalva padaroma blizganti.

Už kitus 50 centų Jūs, įsigiję Alexander's Hair Refreshing Tonic butelį, dar labiau džiaugsites, nes tuo būdu sustiprinsite savo galvos plaukų šaknis ir galutinai išnaikinsite pleiskanas.

Kaip Shampoo, taip ir Tonic, — abu butelius —mes Jums galime atsiųsti per paštą.

Kreipkitės:

ALEXANDER'S

414 WEST BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR

VIENYBĘ

Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį

IR

LIETUVA

Nepriklausomą mėnesinį žurnalą

Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:

Jungt. Valst. $4.00
Kanadoje ir kitur $5.00

Prenumeratai pinigus siųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NEW BRITAIN, CONN.
Vienybės atstovas
JOHN POŠKUS, Jr.
462 Park Street

PARDUODAMAS SALIUNAS E. Rutherford, N. J. Saliūnas geroje vietoje ir biznis geras. Dėl informacijų kreipkitės pas J. G. Kalyta, 356 Paterson Ave. E. Rutherford, N. J.

ELIZABETH, N. J.
Vienybės atstovas
R. DŽIOVALIS
510 Franklin St.

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS!

RED STAR

BAR GRILL RESTAURANT

Mackiewicž ir Stončius, Savininkai.

CORNER PALMETTO STREET, BROOKLYN, N. Y.

SVEIKI SULAUKĘ LINKSMŲ VELYKŲ!

Jonas Vaiginis ir Juozas Šapolas

BAR, GRILL IR RESTAURANTAS

147 Thames Street
Brooklyn, N. Y.
RIDGEWOOD

SVEIKI SULAUKĘ LINKSMŲ VELYKŲ

SCHOLES BAKING INC.

V. Lukas, sav.

532 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 4-8802

DIDELIS IŠPARDAVIMAS VELYKINIŲ DOVANŲ

PLIUŠINIŲ LĖLIŲ — įvairių dydžių, spalvų ir pavidalų.

ŠOKOLADINIŲ KIAUŠINIŲ, kiškučių, gulbių, žąsių, ančių ir t.t.

GRAŽIOS PINTINĖS — pilnos visokių gardumynų.

SALDAINIAI velykinėse dėžutėse.

VELYKINIŲ ATVIRUČIŲ — gražiausias rinkinys apylinkėje.

MEDINIŲ IR VEIDRODINIŲ dėžučių su saldainiais.

Kreipkitės į

SALDAINIŲ KRAUTUVĘ

495 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 4-7142

Velykų šventėms

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIŲ RŪŠIŲ DEGTINĖS, VYNŲ, KONJAKŲ, LIKERIŲ.

KAINOS VISUOMET ŽEMIAUSIOS

LIETUVIŠKAS MONOPOLIS

ARBA

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

415 KEAP STREET (Arti Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.

Telephone EV. 7-2089
LIC. L-827

Naujoji Lietuva–naujas laikraštis kovai su komunizmu

Šiomis dienomis įsikūrė Amerikos Lietuvių Akcija arba tiesiog ALA, kurios tikslas — demaskuoti lietuviškus Maskvos agentus Amerikoje. Tam tikslui bus leidžiamas dusyk į mėnesį laikraštis, pavadintas Naujoji Lietuva.

Naujojo laikraščio turinys išimtinai skiriamas kovai su lietuviškais komunistais, Lietuvos nepriklausomybės priešais, Amerikos gyvenimo sabotažninkais. Laikraštį redaguos trijų žmonių taryba.

Liet. Nepr. Piliečių Klubo jubiliejus

Balandžio 19 d., šeštadienį, Liet. Nepr. Piliečių Klubas minės 25 metų jubiliejų. Iškilminga vakarienė bus Klubo patalpose, 269 Front St., Brooklyn, N. Y.

Šis klubas įkurtas tais laikais, kai Cetral Brooklyno lietuviai pradėjo organizuotis. Pirmieji klubo kurėjai buvo A. Purickas, A. Mileris, J. Danilevičius, P. Uzdras, P. Gudas, F. Kaminskas, A. Ginaitis, ir k. Vėliau stoję į darbą — A. Bendorius, K. Sasnauskas, Bagdonas, J. Valeika, J. Anumas, K. Kontrimas ir eilė kitų.

Vakarienė prasidės 7 val. vak. **Vl. Pivorūnas.**

Švenčių turėsime daugiau

Velykos štai jau už durų. Jas, neabejotinai, atšvęsime linksmai, nes ir dienų puikus oras už tai kalba.

Po švenčių dažnai nusimena, kad jos jau parbėgo, bet šį kartą dėl to liūdėti nereikės, nes tik prabėgus Velykoms, atvelykio šeštadienį pradėsime kitą šventę, tai Vienybės bazarą, kuris tęsis visą savaitę. Tai bus tikrai šventė, tai bus Lietuviškos spaudos pavasaris, kas reiškia mūsų tautinę šventę.

Nei vienas negalime išlikti neaplankę šio bazaro, nes ten mes rasime tikrai geros nuotaikos, sutiksime daug savo senų ir jaunų draugų ir rasime daug linksmybių.

Ar žmogus tikrai save pažysta?

Taip ,arba ne — galėsime pasakyti tik atsilankę į Vienybės didžiulį bazarą, kuris prasidės atvelykio šeštadienį, balandžio 19 d. Mat viso bazaro dienomis Jonas Atkočaitis trauks bazaro lankytojų filmas ir ten jas sekančią dieną parodys. Pamatę save filmoje šokant, geriant aluti, mėginant laimę, mes galėsime pasakyti. kad tikrai save pažystame. Tad ateikime į Vienybės bazarą, filmuokimės ir paskui save pamatykime.

Aukos Vienybės bazarui

F. Morkus, 16-03 Jamaica Ave., didelę dėžę saldainių.

J. Stanis, 576 Woodward Ave., Maspeth, N. Y., 13 svarų Maple Leaf virtos šinkos.

V. Višniauskas, 654 Jamaica Ave., du didelius butelius degtinės — Calvert Special ir Overholt.

A. Daukantas, 948 Jamaica Ave., du degtinės butelius —7 metų V. O. Seagrams ir White Horse Scotch.

A. Mikalauskas ir M. Stalionis, 3296 Atlantic Ave., bačką alaus.

R. Kručas, 65-23 Grand Ave., Maspeth, N. Y., — didelį prezidento Smetonos portretą rėmuose.

K. Pupkis, 106-06 Liberty Ave.. Ozone Park, N. Y., du butelius degtinės — Mt. Vernon ir White Horse Scotch.

D. Klinga — dėžę cigarų. Fr. Urbonas. Maspeth, N. Y. kosmetikos reikmenų.

J. Katilius, 3419 Fulton St., du butelius degtinės — Gigson Pa. Rye ir Canadian Club.

Kitų aukotojų pavardės bus skelbiamos vėliau. Visiems šiems aukotojams tariamas nuoširdus ačiū.

Į nelaimes patekę vienybiečiai

Šiomis dienomis ištiko nelaimė net tris vienybiečius — S. Shedlowienė. K. Polienė ir Al. Žarnauskas.

Tuo tarpu, kai S. Shedlowienei padaryta akies operacija, tai p. Polienė guli su subandažuota ir net dviejose vietose lūžusia koja. Žarnauskas taip pat buvo nuvežtas į ligoninę, kur jam padaryta apendicito operacija.

Visi šie trys vienybiečiai yra populiarūs Brooklyno lietuviuose. Al. Žarnauskas yra Liet. Atletų Klubo iždininkas.

Ar aš Jus lankiau?

Taip paklaus Jus senutė 55 metų Vienybė. Ir Jūs turėsite pasakyti, kad Ji tikrai Jus lanko jau 55 metus ir tai kas savaitę, o kartais net ir kasdien. Ji lankė visus geros valios lietuvius, ji skelbė lietuviškas mintis, nešė pasauliui žinią apie lietuvių tautos darbus ir pasiryžimus. Ji lankė visus geros valios lietuvius.

Ką mes turime daryti?

Mes turime aplankyti Vienybę. Mes turime ateiti į Vienybės ruošiamą bazarą, kuris prasidės atvelykio šeštadienį, balandžio 19 d. Mes turime išreikšti pagarbos lietuviškam seniausiam laikraščiui, kurį skaitė mūsų tėvai, kurį mes skaitome ir kurį skaitys mūsų ateities kartos.

Birutė Klimaitė susives su lakūnu P. Šalteniu

Plačiai žinomos Great Neck, L. I. maisto krautuvės savininkės Klimienės duktė p-lė Birutė Klimaitė, gyvenanti 117 Steamboat Rd., Great Neck, L. I. gegužės 10 d. ištekės už lakūno Povilo Šaltenio.

Elzbietos Baranauskaitės pastangomis Birūtei Klimaitei surengta (shower) puota Baranauskaitės tėvelių namuose. Puotą rengti daugiausiai Baranauskaitei padėjo jos tėveliai ir Barbora Vainauskienė. Puotoje dalyvavo per 40 viešnių, Klimaitės ir Baranauskaitės draugių iš: Great Necko, Port Washingtono, Flushingo, Jamaicos, Maspetho, New Yorko, Brooklyno ir New Jersey.

Dabar, už surengimą jai puikios puotos, p-lė Birutė Klimaitė nuoširdžiai dėkoja Elzbietai Baranauskaitei, jos tėveliams, Barborai Vainauskienei, visoms puotoj dalyvavusioms, o ypač dėkoja už gausias dovanas, kurių gavo nuo visų dalyvavusiųjų.

J. Valaitis

Bal. 15 d. Moterų V-bės socialis susirinkimas

Moterų Vienybės socialis susirinkimas ir bunko ir kortų pramoga įvyks balandžio 15 d., antradienį 8 val. vakare SLA salėje, 197 Grand St., B'klyne. Visų narių dalyvavimas pageidaujamas. Kviečiamos drauge pasižmonėti ir viešnios. Po "bunco" bus užkandžių. Pramogoj šeimininkaus pačios narės. Viešnioms ir svečiams, kurie taip pat kviečiami, įžanga 35c.

Ona Valaitienė, Sekr.

MIRĖ

Balandžio 4 d. Greenpoint ligoninėje mirė Stasys Konkevičius, 53 m. amžiaus, gyvenęs 234 Rodney St., Brooklyne. Velionis palaidotas pirmadienį, balandžio 7 d. 10 val. ryto iš Angelų Karalienės parapijos bažnyčios į Šv. Trejybės kapines. Velionis buvo pašarvotas grab. Juozo Garšvos koplyčioj. Laidotuves aptarnavo grab. Juozas Garšva.

Balandžio 9 d. savo namuose 180 Oakland St., Greenpoint, Brooklyn mirė Antanas Banevičius, 54 m. amžiaus. Velionis pašarvotas namie. Laidojamas pirmadienį, balandžio 14 d. 10 val. ryto po pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje į Kalvarios kapines. Aptarnauja graborius Juozas Garšva.

PIGIAI PARSIDUODA

DELICATESSEN IR GROSERNĖ

vieta apgyventa ukrainų, rusų, lenkų ir lietuvių. Biznio apyvarta per savaitę nuo $275.00 iki $300.00. nuoma tik $25.-00 mėnesiui su butu užpakaly. Skubiai dėl niformacijų kreipkitės dėdės Ambraziejaus agenturoje. 168 Grand Street. Brooklyn. N. Y. Tel. Evergreen 8—7179.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
144 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-8424

NETINKAMI BATAI YRA PAVOJINGI

Netinkami batai avėjant ne tiktai praranda savo gražią formą, bet jie gali baigtis pavojingu sužeidimu kojų. Nors ir biskutį jaučiant nesmagumą, avėjant batus, reikia būt atsargiems. Yra geros valios žmonių, kurie per 20 metų perka avalinę Milčiaus krautuvėse. Jie žino tą, kad gauna netiktai geriausią batų prekę, bet autentišką stilių ir gerą kokybę—tikrą patogumą ir apsaugą nuo besislepiančio pavojaus kojoms avalinėje...

Atsimink, kad pirkdamas Milčiaus krautuvėse, bile rūšies avalinę, mokėsi tiktai už perkamąją prekę, o ne už aukštas nuomas, apdraudas, dideles šviesas, brangius langų įrengimus ir laikraščiuose garsinimus. Tie visi luksusai įrokuota į prekių kainas, bet pirkėjas tais prirokavimais negali nei apsivilkti, nei ant kojų avėt. Tokie blizgučiai liekasi tiktai praeivių akies pritraukimu. . .

Pavelinkite mums patarnauti jums avalinės reikale, o mes užtikriname, jog bile avalinės pirkiniu būsite patenkinti.

Jūsų,

STASYS MILCHIUS.

to bring your 2 feet comfort!

He's a Genuine Australian Kangaroo. You've heard of him—how he bounces across country, how he "boxes" like a man, how he begins life in his mother's pouch—then develops into a streamlined sensation with strength, speed, stamina, on the jump every day. Let's call him "Kango," and boy he can go!

You're on the Jump Every day too!

"Kango" spends his life developing a skin that rates as the strongest of all shoe leathers by 17%, weight for weight. His is one of about 900,000 skins shipped annually to America. American tanning craftsmen convert these strong skins into remarkable shoe leathers for men. Kangaroo shoes are soft, strong, smart. They take a shine beautifully, and hold it longer. They hold their shape. "Kango" breaks them in during his active career. You just put them on and jump around in real comfort. We have your style and your size. Come in today and try on a pair!

MILCHIUS SHOE SHOPS, INC.

365 Grand Street, Corner Marcy Avenue, Brooklyn, N. Y.
69-21 Grand Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.
56-27 Claremont Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS PAVASARIS

JUBILIEJINIS VIENYBĖS

BAZARAS

NUO BALANDŽIO 19 IKI 27

SUSIVIENIJIMO NAME

(ANTRAME AUKŠTE)

193 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

DEGTINIŲ KAINOS DAR KOŽEMIAUSIOS

VELYKŲ ŠVENTĖMS DEGTINĘ IR VYNĄ PIRKITE

Manhattan Liquor Store

DIDŽIAUSIA, PATIKIMIAUSIA IR UŽ PIGIAUSIAS KAINAS PARDUODANTI KRAUTUVĖ WILLIAMSBURGHE

Turime įvairiausių rūšių importuotų ir vietinių likerių

ŠTAI KELETAS ŽINOMŲJŲ RŪŠIŲ:

Wilson	Seagram 5 Crown
Three Feathers	Seagram 7 Crown
Schenley Red	Seagram V. O.
Schenley Black	Canadian Club
Calvert Special	Hunters
Calvert Reserved	Four Roses
Green River Blended	Golden Wedding
Green River Bounded	Old Schenley Bounded
Park and Tilford	Ancient Rye
Old Overholt	Mt. Vernon

LABAI ŽEMOMIS KAINOMIS PARDUODAME:

PIEDMONT CLUB Straight Bourbon Smooth Whisky 4 metų, 85 proof — $1.69 už kvortą

Valdžios kontroliuojamas HONEST BILL WHISKY; 80 proof pilną kvortą parduodame už $1.39.

Pirkdami iš mūsų krautuvės gaunate pilną vertę savo pinigų.

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand Street , Brooklyn, N. Y.

LICENSE L.886